

**IZVJEŠTAJ RADU I
FINANSIJSKOM POSLOVANJU
JP „KOMUNALNO BRČKO“ D.O.O.
BRČKO DISTRIKT BiH
ZA 2020. GODINU**

Godišnji izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH predstavlja vjerodostojan prikaz rezultata poslovanja Preduzeća ostvarenih u poslovnoj 2020. godini.

Izveštaj obuhvata podatke o poslovanju Preduzeća po organizacionim jedinicama i Finansijski izvještaj za period januar – decembar 2020. godine.

SADRŽAJ

1.UVOD	5
1.1. Osnivanje preduzeća	6
1.2. Djelatnost preduzeća	6
1.3. Rukovodstvo preduzeća	6
2.ŠEMA ORGANIZACIONE STRUKTURE JP „KOMUNALNO BRČKO“	7
3.KORPORATIVNA KULTURA	8
4.INTEGRISANI SISTEM UPRAVLJANJA	9
5.OSTVARENJE CILJEVA KVALITETA ZA 2020. GODINU	11
6.DOGAĐAJI KOJI SU OBILJEŽILI 2020. GODINU	12
7.LJUDSKI RESURSI	14
7.1. Realizovane aktivnosti u 2020. godini	14
8.RJ ADMINISTRACIJA	16
9.RJ ELEKTRODISTRIBUCIJA	17
9.1. Ostvarenje ciljeva poslovanja RJ „Elektrodistribucija“	17
9.2. Redovne aktivnosti i rezultati u 2020. godini u RJ Elektrodistribucija	19
10.RJ VODOVOD I KANALIZACIJA	25
10.1. Ostvarenje ciljeva poslovanja RJ „Vodovod i kanalizacija“	26
10.2. Redovne aktivnosti i rezultati u RJ Vodovod i kanalizacija u 2020. godini	27
11.RJ ČISTOĆA	34
11.1. Ostvarenje ciljeva poslovanja RJ „Čistoća“	34
11.2. Redovne aktivnosti i rezultati u 2020. godini	36
12.REVIZORSKI IZVJEŠTAJI	40
12.1. Izveštaj nezavisnog revizora	40
12.2. Izveštaj Kancelarije za reviziju Brčko distrikta BiH	42
13.FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA ZA 2020. GODINU	44
13.1. Bilans uspjeha	45
13.1.1. Poslovni prihodi	46
13.1.2. Poslovni rashodi	46
13.1.3. Finansijski prihodi	48
13.1.4. Finansijski rashodi	48
13.1.5. Ostali prihodi	48
13.1.6. Ostali rashodi i gubitci	48
13.2. Bilans stanja	49
13.2.1. Stalna sredstva i dugoročni plasmani	49
13.2.2. Tekuća sredstva	50
13.2.3. Kapital	51
13.2.4. Dugoročna rezervisanja	51
13.2.5. Dugoročne obaveze	51
13.2.6. Kratkoročne obaveze	51
13.2.7. Druge obaveze	52

13.2.8.	Pasivna vremenska razgraničenja	52
13.3.	Izveštaj o novčanim tokovima	52
13.4.	Izabrani finansijski podaci	53
13.5.	Finansijski pokazatelji.....	54
13.5.1.	Pokazatelji profitabilnosti	55
13.5.2.	Pokazatelji aktivnosti	56
13.5.3.	Pokazatelji finansijskog stanja	56
13.5.3.1.	Pokazatelji likvidnosti	56
13.5.4.	Pokazatelji ekonomičnosti.....	57
13.5.5.	Pokazatelji zaduženosti	57
13.5.6.	Rentabilnost investiranog kapitala	57
13.6.	Grafikoni	58
14.	ZAKLJUČAK	59

1. UVOD

Izveštaj o ostvarenim rezultatima poslovanja JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH za 2020. godinu pripremljen je u cilju informisanja korisnika, kupaca, partnera, osnivača i drugih zainteresovanih strana o najznačajnijim pokazateljima poslovanja preduzeća, prije svega o realizaciji elektroenergetskog bilansa, obimu proizvodnje i distribucije vode, količinama prikupljenog i deponovanog otpada, održavanju i uređenju javnih i zelenih površina, realizaciji plana poslovanja, plana ljudskih resursa i plana ulaganja. Kroz izveštaj su data poređenja ostvarenih energetske veličina, vodnih bilansa i finansijske veličina u odnosu na ostvarenja iz prethodnih godina.

Ovaj izveštaj je kreiran na osnovu izveštaja o radu za 2020. godinu svih organizacionih jedinica u preduzeću, u kojima su detaljnije objašnjene sve oblasti i procesi rada, te na osnovu revizorskih i finansijskih izveštaja.

Generalno se može reći da je poslovanje JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH u 2020. godini bilo uspješno jer je ostvarena neto dobit u iznosu od 1.180.314 KM. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 45.500.526 KM, a ukupni rashodi u iznosu od 44.320.212 KM. Ovim je nastavljen kontinuitet pozitivnog i stabilnog poslovanja Preduzeća, urednog izmirivanja obaveza prema dobavljačima, državnim organima i institucijama, te zaposlenima i kreditorima.

2020. godinu obilježila je borba protiv pandemije virusa SARS-CoV-2, te je u skladu sa tim, prijedlozima kriznog štaba preduzeća i naredbama Štaba za zaštitu i spasavanje Brčko distrikta BiH, dobrim dijelom određen tok poslovanja. Došlo je do reorganizacije u radu, dio zaposlenika je koristio opciju rada od kuće ili plaćenog odsustva, naizmjeničnog rada i sl. Osim toga, preduzeće je kao dio javnog sistema funkcionisanja preuzelo određene obaveze – svakodnevnu dezinfekciju javnih površina (definisanih saobraćajnih i šetališnih zona), ulica oko gradskih zdravstvenih centara i pijaca.

I u takvim uslovima ograničenja u radu, planirani procesi su realizovani – adaptiran je objekat za radnike Čistoće, radilo se na preventivnom i investicionom održavanju elektro-energetskih i vodnih objekata, izgrađene su dvije nove trafostanice i jedna zamjenska, uvećan je vozni park RJ Čistoća, obezbjeđena je isporuka električne energije na period od dvije godine, naplata potraživanja je na zadovoljavajućem nivou.

Prezentovane informacije u Godišnjem izveštaju o poslovanju mogu poslužiti za realno i objektivno sagledavanje rezultata poslovanja u protekloj godini, te za donošenje poslovnih odluka o poboljšanju rada JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH u narednom periodu, a sve u cilju dugoročne održive uspješnosti i razvoja preduzeća, uz povećanje efikasnosti i uvažavanje zahtjeva integrisanog sistema upravljanja.

1.1. Osnivanje preduzeća

Javno preduzeće „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH osnovano je Odlukom Skupštine Brčko distrikta BiH broj: 0-02-022-81/07 od 26.06.2007. godine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 20/07, 21/07, 24/08.) i upisano u Registar kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH pod brojem: 096-0-Reg-07-000889 od 28.12.2007. godine. Preduzeće posluje od 01.01.2008. godine u skladu sa Odlukom o osnivanju i Zakonom o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH.

1.2. Djelatnost preduzeća

Osnovne djelatnosti JP „Komunalno Brčko“ su distribucija, snabdijevanje i trgovina električnom energijom, proizvodnja i distribucija vode, prikupljanje, transport i deponovanje otpada, čije obavljanje je uređeno kroz organizacionu strukturu od četiri radne jedinice:

- ✓ RJ Elektrodistribucija,
- ✓ RJ Vodovod i kanalizacija,
- ✓ RJ Čistoća, i
- ✓ RJ Administracija.

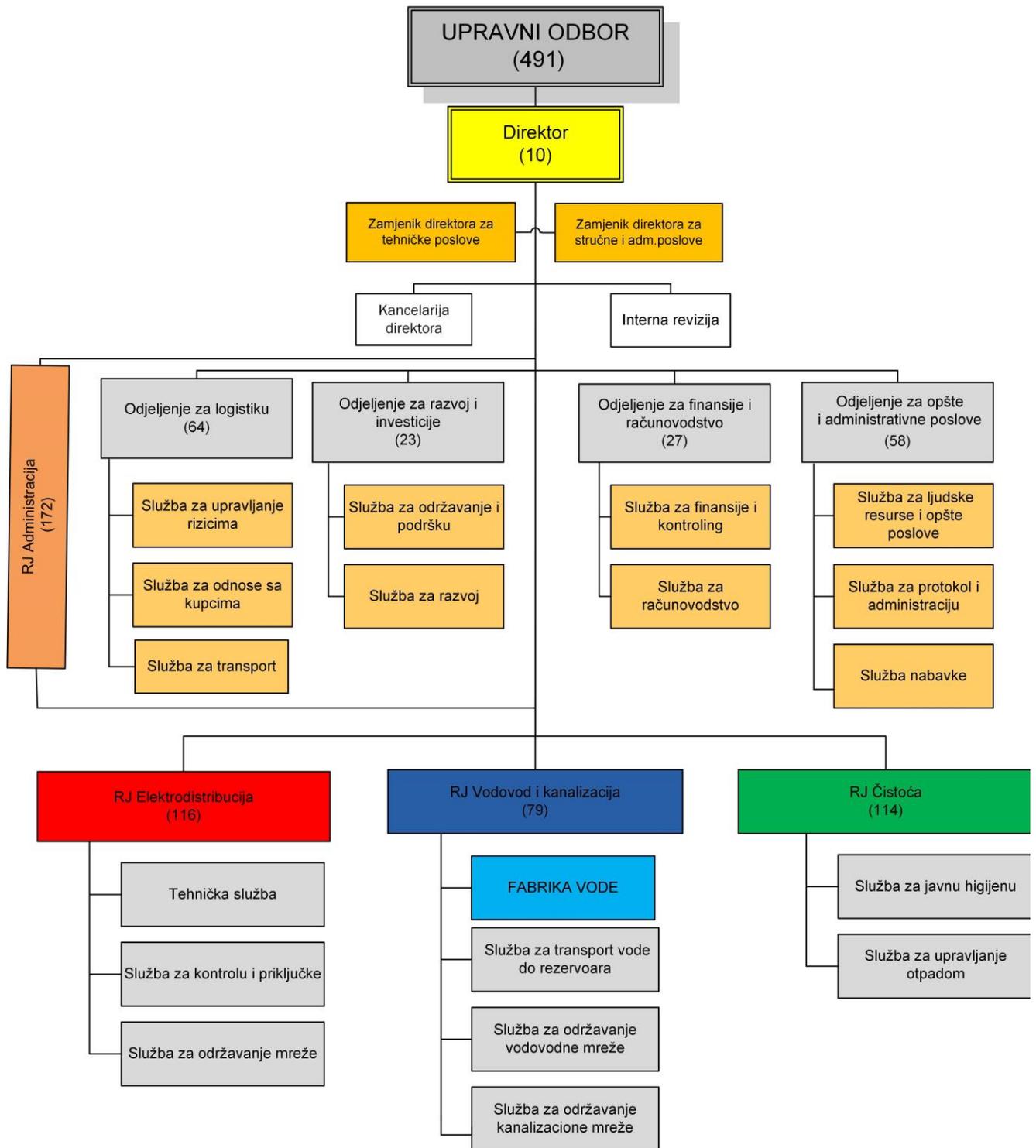
1.3. Rukovodstvo preduzeća

Javnim preduzećem „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH upravlja Upravni odbor od pet članova, koji za svoj rad odgovara osnivaču – Skupštini Brčko distrikta BiH. Gradonačelnik Brčko distrikta BiH donio je 25.07.2016. godine Odluku o imenovanju članova Upravnog odbora, kojom su na mandat od četiri godine imenovani:

- ✓ Anto Ilić, predsjednik UO
- ✓ Miodrag Peranović, potpredsjednik UO
- ✓ Saša Vrkačević, član
- ✓ Mirsad Hasanbašić, član
- ✓ Muamer Ahmetpahić, član.

Direktor preduzeća je Kemal Atić, a zamjenici direktora Dragan Jelisić i Branka Đurić.

2. ŠEMA ORGANIZACIONE STRUKTURE JP „KOMUNALNO BRČKO“

3. KORPORATIVNA KULTURA

Misija JP „Komunalno Brčko“ - Naša misija je da pružamo usluge distribucije i snabdijevanja električnom energijom, proizvodnju i distribuciju vode, prikupljanje i odvodnju otpadnih voda, prikupljanje i deponovanje otpada te održavanje higijene javnih površina. Sve usluge su na nivou propisanog kvaliteta, maksimalno prilagođene zahtjevima korisnika. Poslujemo transparentno, poštujući zakonske propise, primjenjujući najviše standarde u oblasti upravljanja poslovnim procesima i razvijamo partnerske odnose sa korisnicima naših usluga, institucijama, dobavljačima te ostalim zainteresovanim stranama.

Naša vizija - Želimo biti primjer uspješnog preduzeća koje pruža komunalne usluge u skladu sa najvišim standardima kvaliteta, ostvarujući zadovoljstvo kupaca, zaposlenih i šire društvene zajednice, te preduzeće koje stalno unapređuje procese rada i sistem poslovanja, integrišući pitanje zaštite životne sredine, brige za zaposlenike i posjetioce, te bezbjednost informacija u sve radne aktivnosti.

TEMELJNE VRIJEDNOSTI :

- **Profesionalnost** – u obavljanju poslova i zadataka zaposlenici postupaju ispravno, pravedno i nepristrasno, te savjesno i odgovorno, u skladu sa najvišim profesionalnim standardima, propisima i rokovima, izgrađujući pri tome odnose međusobnog povjerenja i saradnje;
- **Usmjerenost na kupce** – prepoznavamo potrebe naših kupaca, te doprinosimo ostvarivanju njihovih ciljeva, nudeći im visoko-kvalitetnu uslugu;
- **Ekološka osviještenost** – temelje za buduće generacije gradimo zajedno sa lokalnom zajednicom, pri tome omogućavajući zaštitu životne sredine, poboljšanje kvaliteta života zajednice u kojoj poslujemo, kao i održivi razvoj;
- **Timski rad** – pružanje kvalitetne usluge i stvaranje novih vrijednosti za širu zajednicu, rezultat je timskog rada. Zajedničkim djelovanjem pridonosimo razvoju preduzeća, uz potpuno uvažavanje individualnosti svakog pojedinog zaposlenika, kao i posebnosti okruženja u kojem poslujemo;
- **Lični razvoj** – svaki naš zaposlenik posjeduje potencijal i na nama je da omogućimo potpuni razvoj vještina i stručnih znanja koje posjeduje. Posebno cijenimo i podstičemo razvoj naših ljudskih potencijala u cilju stvaranja dodatne vrijednosti za svakoga od njih ponaosob, kao i preduzeća u cjelini.
- **Odgovornost i posvećenost** - svaki naš zaposlenik odgovorno pristupa svakom zadatku, te daje maksimum u postizanju najboljih rezultata i ostvarenju postavljenih ciljeva.

STRATEŠKI CILJEVI :

- **Finansijska samoodrživost** preduzeća po svim djelatnostima,
- **Kvalitetna usluga**, u skladu sa zahtjevima kupaca i važeće legislative,
- **Materijalno-tehnička opremljenost** preduzeća u skladu sa potrebama i zahtjevima poslovnih procesa,
- **Vodeći snabdjevač električnom energijom** kupaca u Brčko distriktu BiH,
- **Povećani kapaciteti i kompetencije** preduzeća za obavljanje komunalne djelatnosti,
- **Održani i unaprijeđeni sistemi upravljanja,**
- **Efikasno upravljanje ljudskim resursima.**

4. INTEGRISANI SISTEM UPRAVLJANJA

JP „Komunalno Brčko“ posluje poštujući i primjenjujući zahtjeve Sistema upravljanja kvalitetom u skladu sa međunarodnim standardom ISO 9001:2015, zatim Sistema upravljanja okolinom u skladu sa ISO 14001:2015, Sistema upravljanja zaštitom i bezbjednošću na radu u skladu sa OH&S 45001:2018 i u skladu sa Sistemom upravljanja sigurnošću informacija u skladu sa ISO 27001:2013.

Ciljevi i planirani rezultati u svim segmentima poslovanja preduzeće realizovani su uz poštovanje definisane Politike kvaliteta, Politike zaštite životne sredine, OH&S politike i Politiku sigurnosti informacija.

POLITIKA KVALITETA

Poslovni uspjeh JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH se zasniva na zalaganju i uspostavljanju odgovornosti u cjelokupnom preduzeću na svim nivoima, a u cilju postizanja zadovoljstva svih zainteresovanih strana, prvenstveno kupaca, pružanjem usluga:

- snabdijevanja i distribucije električne energije,
- proizvodnje i distribucije vode,
- prikupljanja i deponovanja otpada, te
- održavanja javnih površina.

Postizanje zadovoljstva svih zainteresovanih strana nastojimo ostvariti kroz primjenu sistema upravljanja kvalitetom, uzimajući u obzir sve aspekte rizika. Sistem upravljanja kvalitetom smo uspostavili i stalno poboljšavamo na svim nivoima, tako da svi zaposleni, predvođeni rukovodstvom, imaju obavezu da:

- poštuju zakone i druge obavezujuće propise,
- udovolje zahtjevima i prate potrebe kupaca,
- postupaju u skladu sa dodijeljenim odgovornostima i utvrđenim procedurama, uz stalno poboljšanje efikasnosti poslovnih procesa i kvaliteta isporučenih usluga;
- poznaju, održavaju i provode politiku upravljanja kvalitetom, te je učine transparentnom.

Opšti ciljevi upravljanja kvalitetom, uz povećanje zadovoljstva svih zainteresovanih strana, su:

- kontinuirano pratiti potrebe kupaca i u tom smislu razvijati i prilagođavati usluge da bi se zadovoljili zahtjevi, potrebe i očekivanja kupaca;
- kontinuirano pratiti i unapređivati ključne pokazatelje procesa;
- kontinuirano osposobljavati, edukovati i informisati zaposlene u normalnim uslovima rada, kao i u potencijano vanrednim situacijama za ostvarivanje ciljeva i poslovne politike;
- usmjerenost na pribavljanje i korištenje najsavremenijih informatičkih, komunikacionih i tehničko—tehnoloških resursa, te osigurati infrastrukturu i okruženje za ugodan i siguran rad;
- kontinuirano unapređivati sistem upravljanja kvalitetom u skladu sa zahtjevima međunarodnog standarda ISO 9001:2015.

Opšti ciljevi predstavljaju okvir za postavljanje godišnjih pojedinačnih ciljeva. Politika kvaliteta je sastavni dio opšte poslovne politike JP „Komunalno Brčko“ i za njeno ostvarenje odgovorno je rukovodstvo preduzeća.

OKOLINSKA POLITIKA

Rukovodstvo JP „Komunalno Brčko“ je usmjereno na stalno unaprjeđenje sistema upravljanja zaštitom okoline i zahtjeve standarda ISO 14001:2015 je integrisalo u sve poslovne procese.

Preduzeće je identifikovalo sve aspekte koji imaju uticaja na okoliš, procijenilo rizike, izradilo planove tretmana rizika, a sve u cilju minimiziranja uticaja poslovnih aktivnosti na okoliš.

U cilju održavanja uspostavljenog sistema upravljanja zaštitom okoline posvećeni smo:

- Razmatranju aspekta zaštite okoliša prilikom provođenja svih naših poslovnih aktivnosti;
- Poštovanju pozitivnih zakonskih propisa u oblasti zaštite okoliša;
- Redovnom mjerenju i vrednovanju okolinskih uticaja svih naših aktivnosti da bi osigurali da se najznačajniji okolinski aspekti najviše prate i najbrže poboljšavaju;
- Primjeni savremenih tehnologija u procesima, prihvatljivim za okoliš;
- Preduzimanju neophodnih mjera za kontrolu mogućih okolinskih incidenata i nesreća, te, koliko je moguće ublažavanju, odnosno spriječavanju njima uzrokovanog zagađenja okoline;
- Upravljanju otpadom u skladu sa usvojenim procedurama;
- Pažljivom postupanju i optimalnom korištenju hemikalija i energenata. Nastali otpad, koliko je moguće, usmjeravamo na ponovnu upotrebu ili reciklažu;

- Podsticanju naših zaposlenika da budu odgovorni prema okolišu, te ulaganju u obrazovanje naših zaposlenika;
 - Povezivanju s lokalnom zajednicom i učestvovanju u aktivnostima na teme koje se odnose na zaštitu okoliša.
- Upravljanjem aspektima okoliša želimo prepoznati i spriječavati moguće rizike, a poboljšati moguće prilike koje utiču na okoliš. Svi zaposleni su dužni pridržavati se usvojene Okolinske politike u skladu sa utvrđenim odgovornostima i ovlaštenjima, koristeći sva svoja znanja i iskustvo.

JP „Komunalno Brčko“ se obavezuje da osigura sve potrebne resurse da bi Okolinska politika bila primjenjiva i da bi se ostvarili postavljeni okolinski ciljevi.

OH&S POLITIKA

JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH ima obavezu da obezbijedi zdravu i bezbjednu radnu sredinu, što podrazumijeva poštovanje sljedećih načela zaštite zdravlja i bezbjednosti:

- Procjenjivanje rizika za sve radne aktivnosti i uspostavljanje adekvatnih kontrolnih mjera da bi isti bili svedeni na minimum ili najbolje eliminisani.
- Poštovanje relevantnih zakona i pravilnika koji se odnose na bezbjedan i zdrav rad u preduzeću.
- Definisanje odgovornosti rukovodilaca i drugih odgovornih lica po pitanjima bezbjednosti i zaštite zdravlja zaposlenih kojima su nadređeni.
- Postavljanje mjerljivih godišnjih ciljeva u području zaštite zdravlja i bezbjednosti na radu.
- Utvrdjivanje efikasnosti i efektivnosti zaštite zdravlja i sigurnosti na radu sa ciljem poboljšanja OH&S sistema u skladu sa normom ISO 45001.
- Posvećenost i konsultacije sa svim zainteresovanim stranama sa ciljem stvaranja zdrave i bezbjedne radne sredine.

POLITIKA SIGURNOSTI INFORMACIJA

Cilj ove politike je da iskaže opredjeljenost, spremnost i obavezu organizacije da unaprijedi sve neophodne procese, pravila i procedure da bi se zaštitila informaciona imovina JP „KOMUNALNO BRČKO“ D.O.O. BRČKO DISTRIKT BiH i kritične poslovne aktivnosti, od svih potencijalnih prijetnji, te osigurala usklađenost sa zahtjevima standarda ISO 27001:2013, sa regulatornim, statutarnim, ugovornim i zakonskim zahtjevima.

Usklađenost sa ovom politikom je neophodna da bi se obezbijedio kontinuitet poslovanja, te minimizirala poslovna šteta sprečavanjem i umanjnjem nastanka i utjecaja sigurnosnih incidenata.

Ova politika se odnosi na:

1. sve organizacione jedinice u JP „KOMUNALNO BRČKO“,
2. sve informacije koje JP „KOMUNALNO BRČKO“ obrađuje u svim svojim operativnim aktivnostima bez obzira da li se obrađuje elektronski ili u papirnoj formi,
3. svu informacionu imovinu koja služi za obradu informacija,
4. sve zaposlene u JP „KOMUNALNO BRČKO“, kao i sve saradnike i poslovne partnere.

Ova politika će biti dostupan svima koji rade za ili u ime JP „KOMUNALNO BRČKO“ i objavljena na internet stranici JP „KOMUNALNO BRČKO“ za dobavljače, kupce i ostale zainteresovane strane.

Izjava o politici

Politika JP „KOMUNALNO BRČKO“ je da obezbijedi:

- da je informaciona imovina zaštićena od neovlaštenog pristupa,
- da je pristup informacijama obezbijeđen u skladu sa zakonskim i regulatornim propisima,
- visok stepen zaštite ličnih podataka,
- da su ispunjeni sigurnosni zahtjevi u pogledu dostupnosti informacija, kao i ostale neophodne informacione imovine za obradu informacija potrebnih za operativne aktivnosti, koji su identifikovani od strane vlasnika informacione imovine,
- da planovi kontinuiteta poslovanja budu izraženi, održavani i testirani,
- da se sigurnosni zahtjevi, učinci, uspostavljene kontrole stalno provjeravaju, preispituju i unapređuju,
- sistematski pristup upravljanju rizicima u oblasti sigurnosti informacija,
- kontinuiranu obuku zaposlenih u oblasti sigurnosti informacija,
- da se prijavi i analizira svaki sigurnosni incident u skladu sa internim aktima.

Vlasnici informacija i informacione imovine u okviru JP „KOMUNALNO BRČKO“ su odgovorni za identifikaciju, primjenu i održavanje kontrola nad informacionom imovinom i rizicima kojima je izložena. Menadžment će osigurati kontinuirano unapređenje Sistema za upravljanje sigurnošću informacija

5. OSTVARENJE CILJEVA KVALITETA ZA 2020. GODINU

Ciljevi kvaliteta za 2020. godinu su usvojeni kada i Plan poslovanja preduzeća za 2020. godinu, s obzirom da su sastavni dio Plana. Upravni odbor JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH usvojio je ciljeve kvaliteta na 53. redovnoj sjednici održanoj 23.12.2019. godine.

Ciljevi su:

R. br.	CILJ	REALIZACIJA
1.	Smanjeni gubici -u elektrodistributivnoj mreži ispod 10,5 % -u Vodovodnoj mreži ispod 40%	Cilj nije ostvaren – gubici električne energije 10,65%, dok su gubici vode 46%;
2.	Smanjenje broja neočitanih kupaca -u Elektrodistribuciji ispod 1% -u Vodovodu ispod 3,5%	Cilj je ostvaren u dijelu očitavanja kupaca električne energije (0,63%), dok u dijelu očitavanja potrošnje vode nije, s obzirom da je bilo više od 8,66% neočitanih kupaca;
3.	Stavljanje pod daljinski nadzor za očitavanje svih kupaca koji imaju poluindirektno brojilo	Cilj nije realizovan zbog pandemije COVID-19
4.	Ostvariti procent naplate svih usluga od 96,50% (97% naplata električne energije, 94,50 % naplata vode i 90% naplata usluge odvoza smeća), po tekućoj fakturisanjoj realizaciji Naplata akumuliranih potraživanja iz prethodnih godina u iznosu 550.000 KM	Cilj je ostvaren – po zbirnom izvještaju u 2020. godini, naplaćeno je 96,82% fakturisane realizacije(po RJ – Elektro 97,44%, ViK 92,54%, Čistoća 92,73%); Naplaćeno je oko 975.800 KM akumuliranih potraživanja iz prethodnih godina;
5.	97% primljenih zahtjeva i reklamacija riješeno u definisanim rokovima	Cilj je, može se konstatovati, postignut - 96,83 % primljenih zahtjeva i reklamacija riješeno je u definisanim rokovima (primljeno 23.091 riješeno 22.358 po RJ vrsti usluge): <ul style="list-style-type: none"> ✓ 95,66 % riješenih zahtjeva-reklamacija RJ „Elektrodistribucija“ električne energiju (9939 primljenih zahtjeva /9508 riješenih zahtjeva) ✓ 97,47% riješenih zahtjeva-reklamacija za vodu RJ“Vodovod i kanalizacija“ (5212 primljenih zahtjeva /5080 riješenih zahtjeva) ✓ 96,06 % riješenih zahtjeva-reklamacija za usluge odvoza smeća RJ“Čistoća“ (533 primljenih zahtjeva /512 riješenih zahtjeva) ✓ 97,99% riješenih zahtjeva-reklamacija iz oblasti RJ“Administracija“ (7407 primljenih zahtjeva /7258 riješenih zahtjeva)
6.	Ostvarena prosječna ocjena zadovoljstva kupaca 3,9 u sistemu od 1-5	Cilj nije realizovan – anketa među kupcima nije provedena zbog opasnosti od zarazne bolesti COVID-19
7.	Ostvaren bolji finansijski rezultat po RJ Čistoća za 5% u odnosu na 2019. godinu	Cilj nije realizovan
8.	Recertifikacija sistema upravljanja zaštitom životne sredine u skladu sa standardom ISO 14001:2015	Cilj je realizovan u trenutku pripreme ovog izvještaja – prenesen u 2021. godinu

6. DOGAĐAJI KOJI SU OBILJEŽILI 2020. GODINU

Mjesec	Događaji i aktivnosti
Januar	<ul style="list-style-type: none"> - Gubici električne energije 10,72% na kraju 2019. godine - Zimsko održavanje saobraćajnica u gradskoj zoni - Realizovani ISMS i OH&S auditi sistema i ocijenjeni pozitivno - U toku klizališna sezona
Februar	<ul style="list-style-type: none"> - Supervizor Majkl Skenlan u redovnoj posjeti preduzeću – sa rukovodstvom o rješavanju problema nabavke električne energije - Predstavnicima MMF-a boravili u radnoj posjeti preduzeću - Podržana akcija čišćenja rijeke u Gornjem Rahiću
Mart	<ul style="list-style-type: none"> - Proglašena ugroženost stanovništva od epidemije zarazne bolesti COVID-19 - Reorganizacija rada i poslova u preduzeću zbog COVID-19 - Preduzeće zaduženo za pranje i dezinfekciju javnih površina i saobraćajnica u gradskom području - Pranje i dezinfekcija kontejnera za odlaganje kućnog smeća zbog COVID-19 - Obezbeđeno napajanje strujom i vodom, kao i odvoz smeća, za šatorsko naselje na stadionu Jedinstvo (COVID-19 trijaža) - Predstavnicima preduzeća uključeni u novu USAID aktivnost energetske politike u BiH - Zbog COVID-19 nije realizovana besplatna akcija odvoza krupnog otpada - Podržana globalna akcija “Sat za planetu Zemlju” - Potrošnja električne energije i vode kupcima obračunata na osnovu prosjeka potrošnje - Obustavljena aktivnost udomljavanja i posjete azilu
April	<ul style="list-style-type: none"> - Počela primjena novih tarifa (cijena) električne energije i ljetnih tarifa - Usvojene detaljne mjere i preporuke za suzbijanje virusa SARS-CoV-2 u preduzeću - Završeno zimsko održavanje saobraćajnica - Preduzeće zaduženo za svakodnevnu dezinfekciju pijaca - Postavljen tunel za dezinfekciju ispred ulaza u prostorije blagajne - Vlada prosljedila preduzeću dio nabavljene opreme i zaštitnih sredstava protiv COVID-19 - Redovno očitavanje potrošnje električne energije i vode
Maj	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavak saradnje sa Pravosudnom komisijom Brčko distrikta BiH kroz novi ugovor za realizaciju projekta “Rad za opšte dobro na slobodi” (saradnja traje 6 godina) - Učešće predstavnika preduzeća u izradi Zakona o električnoj energiji i Zakona o obnovljivim izvorima energije Brčko distrikta BiH - Apelovano na korisnike izvorišta Islamovac na racionalnu potrošnju vode, jer izdašnost bunara ne može u svakom vremenskom periodu zadovoljiti potrošnju korisnika - Završena proljetna sadnja cvijeća - Povećan vozni park RJ Čistoća nabavkom polovnih autosmečara - Učešće u obilježavanju Dana Evrope u Brčkom
Jun	<ul style="list-style-type: none"> - Supervizor Majkl Skenlan u redovnoj posjeti preduzeću razgovarao sa rukovodstvom o aktuelnim temama - 14 pripravnika sa VSS uspješno završili pripravnički staž - Kontinuirano provođenje poslova dezinfekcije (saobraćajnice, javne površine oko zdravstvenih ustanova, pijace) - Provedena akcija uklanjanja napuštenih pasa sa javnih površina, a azil ponovo

Izveštaj o radu i finansijskom poslovanju JP „Komunalno Brčko“ za 2020. godinu

	<p>otvoren za posjetioce i udomitelje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interni ISMS i OH&S auditi uspješno provedeni - Pojačana aktivnost isporuke vode u cisterni za građane (uglavnom za punjenje bazena)
Jul	<ul style="list-style-type: none"> - Skupština Brčko distrikta BiH usvojila Izveštaj o poslovanju preduzeća za 2019. godinu - Položen novi kablovski vod za BSTS 10(20)/0,4 kV Grbavica 9 (160 kVA) - Puštena u rad nova internet stranica komunalno.ba - Započeo redovan godišnji remont čvornih trafostanica - Greška u radu Fabrike vode (pumpa) uzrokovala višečasovni prekid vodosnabdijevanja gradskog područja, do otklanjanja kvara i ponovnog punjenja distributivnog sistema) – jedini zastoj u radi postrojenja u 2020. godini - Obavljen kontrolni pregled telemetrijske veze između Fabrike vode i vodotornja “Vrankićka”
Avgust	<ul style="list-style-type: none"> - Rekonstruisana trafostanica i urađena kanalizaciona mreža za potrebe novog objekat vrtića u naselju Ilička - Realizovano uređenje i sanacija vodotornja “Vatrogasno” - Eksterni ISMS i OH&S audit ocijenjeni pozitivno - Saniran i uređen objekat “Crpna stanica 3” u naselju Prnjavor
Septembar	<ul style="list-style-type: none"> - Supervizor Majkl Skenlan u redovnoj posjeti preduzeću - Položen novi kablovski vod koritom rijeke Brke - Otklonjen kvar na elektroopremi pumpnog postrojenja bunara B5 na izvorištu Islamovac - Obavljena sječa rastinja ispod dalekovoda
Oktobar	<ul style="list-style-type: none"> - Preduzeću produžena Licenca za djelatnost distribucije električne energije do 2030. godine - DERK obavio redovan godišnji regulatorni nadzor u preduzeću - Interni auditi Sistema upravljanja kvalitetom i Sistema upravljanja okolinom pozitivni - Počeo obračun električne energije po zimskoj tarifi - Realizovana besplatna akcija odvoza krupnog otpada - Orezane topole u naselju Krepšić, započelo sakupljanje i uklanjanje opalog lišća
Novembar	<ul style="list-style-type: none"> - Uvedena druga ovogodišnja reorganizacija rada zbog COVID-19 zbog ponovnog povećanja broja oboljelih - Obezbeđeno napajanje električnom energijom za proces pretakanja kiseonika u namjenski rezervoar u krugu Bolnice - Nabavljeno 80 novih kontejnera zapremine 1,1 m³ - Stavljen u funkciju novi objekat za radnike Službe za javnu higijenu (u blizini objekta “Kupatilo”) - Obavljena zamjena dotrajalih upravljačkih armatura na čvorištu glavnog transportnog cjevovoda u blizini vodotornja Vrankićka - Položeno 800 m priključnog 10 kV kabela za TS Brka - Formiran Štab zimske službe pri JP “Komunalno Brčko”
Decembar	<ul style="list-style-type: none"> - 13. godišnjica od osnivanja JP “Komunalno Brčko” - Redovna posjeta supervizora Majkla Skenlana preduzeću i razgovor o aktuelnim temama - Završeni radovi preventivnog održavanja na zamjeni dotrajalih dijelova i materijala na dionicama 35 kV dalekovoda Gornji Rahić – Čelić - Obavljena jesenja sadnja novih biljaka i orezivanje starih stabala - Postavljena novogodišnja rasvjeta

7. LJUDSKI RESURSI

Prioritetni zadatak za postizanje uspjeha u radu privrednih organizacija i cjelokupan napredak u poslovanju jeste strateško upravljanje razvojem ljudskih resursa.

Ljudski resursi, odnosno njihova znanja i vještine predstavljaju najvažniji resurs u preduzeću, koji je osnov za izgradnju i dugoročno očuvanje konkurentne prednosti. Polazeći od karakteristika današnjeg poslovnog okruženja, riječ je o širokom setu aktivnosti usmjerenih na jačanje motivacije i zadovoljstva zaposlenih. Jedino na ovakav način posmatran HRM (Human Resource Management - upravljanje ljudskim resursima) predstavlja okosnicu ostvarivanja strateških ciljeva organizacije.

7.1. Realizovane aktivnosti u 2020. godini

U skladu sa važećom sistematizacijom radnih mjesta, u JP „Komunalno Brčko“ je predviđeno ukupno 491 izvršilaca, dok je na dan 31.12.2020. godine u Preduzeću zaposleno 458 osoba, od kojih su 22 lica zaposlena na određeno radno vrijeme.

Nacionalna struktura zaposlenih po RJ na dan 31.12.2020. godine:

	RJ Administracija	RJ Elektrodistribucija	RJ Vodovod i kanalizacija	RJ Čistoća	Ukupno
Bošnjaci	73	45	27	57	202
Srbi	77	44	33	34	188
Hrvati	21	11	11	18	61
Ostali	2	-	-	5	7
Ukupno	173	100	71	114	458

U 2020. godini, Služba za ljudske resurse i opšte poslove pružila je podršku u radu Komisije za zapošljavanje JP „Komunalno Brčko“ kada je riječ o pripremi i objavi konkursa, administrativno-tehničkim poslovima, organizaciji intervjua i testiranja kandidata, odnosno za pripremu i realizaciju sljedećih **konkursa za popunu upražnjenih radnih mjesta**:

RADNA JEDINICA	ORGANIZACIONA JEDINICA	RADNO MJESTO - UPRAŽNJENA POZICIJA	VREMENSKI PERIOD	BROJ RM	STATUS
RJ Elektrodistribucija	Služba za održavanje mreže	Radnik na održavanju	neodređeno	1	Završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Služba za održavanje kanalizacione mreže	Grupovođa-rukovalac specijalnih vozila	neodređeno	1	Završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Služba za transport vode do rezervoara	Radnik na održavanju	neodređeno	1	Završeno
RJ Čistoća	Služba za upravljanje otpadom	Vozač	određeno	1	Završeno
RJ Administracija	Kancelarija direktora	Interni revizor	određeno	1	Završeno

Jedan od osnovnih zahtjeva sistema kvaliteta je stručnost i osposobljenost zaposlenika za obavljanje radnih zadataka, rukovanje opremom, obavljanje procesnih aktivnosti, kontrolu kvaliteta proizvoda i procesa u skladu sa zahtjevima radnog mjesta i poslovnih procesa. Stručno osposobljavanje zaposlenih se realizuje u skladu sa:

- ✓ planom stručnog usavršavanja i osposobljavanja zaposlenih,
- ✓ vanplanskom edukacijom
- ✓ internom edukacijom.

U 2020. godini realizovane su sljedeće aktivnosti na **stručnom usavršavanju i obrazovanju zaposlenih**:

VRSTA EDUKACIJE	NAZIV EDUKACIJE	BROJ UČESNIKA
Eksterna	Godišnji obračun - sastavljanje i podnošenje finansijskih, poreskih i ostalih izvještaja i prijava za 2019. godinu i primjena novih standarda i propisa	1
Eksterna	Godišnji obračun - sastavljanje i podnošenje finansijskih, poreskih i ostalih izvještaja i prijava za 2019. godinu i primjena novih standarda i propisa	2
Eksterna	Kvalitet električne energije i prenaponska zaštita	3
Eksterna	Interna revizija, kontrola okruženja, rizici, javne nabavke	1
Interna	Obuka radnika iz oblasti ZNR I ZPP	133
Eksterna	Novi Zakon o radu Brčko distrikta	4
Eksterna	Javne nabavke u praksi	1
Interna	Rukovanje radnim mašinama (rotaciona kosačica)	3
Interna	Rukovanje i rad na platformi autokorpe, motorna pila, teleskopski sjekač grana	1
Eksterna	Procesi uvođenja finansijskog upravljanja i kontrole	1
Eksterna	Kontinuirana edukacija finansijsko-računovodstvene profesije	2
Eksterna	Funkcija interne revizije u novim uslovima-praktični primjeri	2
	UKUPNO	154

Svojim zaposlenicima obezbjedili smo najviše standarde uslova za rad. Svi zaposleni u preduzeću imaju 24-časovno osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja na radnom mjestu i van njega, kao i dopunsko osiguranje.

U periodu od 01.01.2020. - 31.12.2020. godine, evidentirano je 17 povreda na radu, za koje su popunjeni i ovjereni obrasci povrede na radu.

Služba za upravljanje rizicima izvršila je na terenu 60 kontrola primjene mjera zaštite na radu (ZNR) i zaštite od požara (ZOP). U skladu sa Planom provođenja sistematskih i sanitarnih pregleda, u 2020. godini realizovano je 177 periodičnih ljekarskih pregleda i 22 sanitarna pregleda.

8. RJ ADMINISTRACIJA

Radna jedinica Administracija jedna je od četiri radne jedinice u Preduzeću koja svojim ciljevima, aktivnostima i radnim zadacima nastoji da održava i unapređuje kvalitetan odnos sa kupcima, a ujedno je i podrška u radu ostalim radnim jedinicama.

Djelatnost Radne jedinice Administracija obavlja se kroz Kancelariju direktora i četiri odjeljenja:

- Odjeljenje za logistiku,
- Odjeljenje za razvoj i investicije,
- Odjeljenje za finansije i računovodstvo, i
- Odjeljenje za opšte i administrativne poslove.

Kancelarija direktora pruža podršku u radu Upravnom odboru i direktoru Preduzeća kroz pripremu i koordinaciju aktivnosti, praćenje realizacije odluka najvišeg rukovodstva, te pripremu planova i izvještaja za efikasno upravljanje Preduzećem. Iz Kancelarije direktora se iniciraju i realizuju kontrole i interne revizije svih segmenata poslovanja Preduzeća, kao i aktivnosti koje su usmjerene na izgradnju kvalitetnih odnosa sa javnošću i stvaranje prepoznatljivog i pozitivnog imidža Preduzeća u javnosti.

Odjeljenje za logistiku je kroz svoje aktivnosti usmjereno na saradnju, komunikaciju i stalno unapređenje odnosa s kupcima, te pozicioniranje imidža Preduzeća u javnosti i zaštitu na radu. U okviru Odjeljenja organizovane su Službe za odnose s kupcima, Služba za upravljanje rizicima i Služba za transport.

Odjeljenje za razvoj i investicije se kroz svoje aktivnosti bavi održavanjem integrisanog sistema upravljanja, upravljanjem projektima, održavanjem informacione i druge opreme, vozila i objekata Preduzeća. Odjeljenje aktivnosti provodi kroz Službu za razvoj i Službu za održavanje i podršku.

Odjeljenje za finansije i računovodstvo provodi finansijsku politiku Preduzeća, upravlja novčanim tokovima, primjenjuje računovodstvene standarde i priprema finansijske analize i izvještaje. U sastavu Odjeljenja su Služba za finansije i kontroling i Služba za računovodstvo.

Odjeljenje za opšte i administrativne poslove upravlja ljudskim resursima, provodi postupke javnih nabavki, brine o kancelarijskom poslovanju i tokovima dokumentacije u Preduzeću, te o tehničkom i fizičkom obezbjeđenju imovine i lica u Preduzeću. U sastavu Odjeljenja su Služba za ljudske resurse i opšte poslove, Služba za protokol i administraciju i Služba nabavke.

U 2020. godini započele su aktivnosti na izradi nove organizacione strukture preduzeća.

9. RJ ELEKTRODISTRIBUCIJA

Osnovni zadatak Radne jedinice Elektrodistribucija je isporuka kvalitetne električne energije svim kupcima na teritoriji Brčko distrikta BiH, njih 35.743 kupaca, koliko ih je evidentirano na dan 31.12.2020. godine na području Brčko distrikta BiH.

Elektrodistribucija obezbjeđuje godišnju isporuku električne energije oko 270 miliona kWh, te upravlja i održava elektromrežu koju čini 100 km dalekovoda 35 kV, 410 km dalekovoda 10 kV, osam čvornih trafo stanica 35/10 kV i 480 trafo stanica 10(20)/0,4 kV.

Državna regulatorna komisija za električnu energiju donijela je 11.3.2020. godine novu Odluku o tarifama za snabdijevanje električnom energijom u okviru univerzalne usluge u Brčko distriktu BiH i Odluku o tarifama za usluge distribucije električne energije u Brčko distriktu BiH, kojima se regulišu cijene za usluge snabdijevanja i distribucije električne energije na području Brčko distrikta BiH i u primjeni su od 1.4.2020. godine. Do tada su na snazi bile tarife od 1.1.2017. godine.

U 2020. godini očuvana je pozicija vodećeg snabdjevača električnom energijom na teritoriji Brčko distrikta BiH.

Od izabranog dobavljača, MH Elektroprivreda RS” a.d. Trebinje, za potrebe kupaca električne energije na teritoriji Brčko distrikta BiH nabavljeno je 272.737.471 kWh električne energije, što je za 0,3 % više u odnosu na 2019. godinu. Kupcima je isporučeno 243.687.808 kWh, što je za 0,4 % više nego u 2019. godini. Kvalitet snabdijevanja u 2020. godini bio je na zadovoljavajućem nivou, iako je broj neplaniranih zastoja u isporuci električne energije nešto veći u odnosu na 2019. godinu, na šta ukazuju indikatori kontinuiteta isporuke, koji su nešto lošiji u odnosu na prethodnu godinu, koja je bila izuzetno dobra kada je riječ o parametrima kontinuiteta isporuke.

Radna jedinica Elektrodistribucija organizovana je kroz rad sljedećih službi:

- Tehnička služba,
- Služba za održavanje mreže, i
- Služba za kontrolu i priključke.

9.1. Ostvarenje ciljeva poslovanja RJ „Elektrodistribucija“

Radna jedinica „Elektrodistribucija“ je krajem 2019. poslovne godine postavila sljedeće **ciljeve poslovanja**, čija realizacija je planirana tokom 2020. godine kroz navedene **aktivnosti**:

1. Smanjeni gubici u isporuci električne energije na nivo ispod 10,5%
 - Planska i vanredna kontrola 3.500 mjernih mjesta krajnjih kupaca
 - Planska i interventna zamjena brojila električne energije
 - Stavljanje pod daljinski nadzor svih kupaca sa poluindirektnim brojlilima
 - Očitavanje krajnjih kupaca u šestodnevnom radnom ciklusu
2. Optimizirani i kontrolisani troškovi poslovanja radne jedinice
 - Kontrola potrošnje (troškovi goriva, maziva, kancelarijskog materijala, održavanja mašina i dr.)
 - Izrada analize troškova – trendova poslovanja radne jedinice u prethodnim godinama

Redovno održavanje elektroenergetskih objekata u predhodnom periodu vršeno je u otežanim uslovima, zbog nedostatka radnika usljed nepopunjenih pozicija u skladu sa sistematizacijom radnih mjesta (nedovoljna kadrovska popunjenost pozicija inženjera elektrotehnike, VKV i KV elektromontera, zbog napuštanja firme, odlaska radnika u penziju i na plaćeno odsustvo). Osim toga, određen broj radnika je angažovan na poslovima dispečera zbog neophodnosti održavanja dispečerske službe u funkciji 24 sata na dan (Distributivni centar upravljanja elektrodistributivnom NN mrežom). Otežani uslovi dodatno su uzrokovani i lošim stanjem putničkih i teretnih vozila i mehanizacije. Takođe smo bili suočeni i sa izazovima koje je donijela i pandemija bolesti COVID -19, koja je na sve nabrojano dodatno otežala uslove rada.

Uzimajući u obzir sve navedeno, ostvareni su zadovoljavajući rezultati jer u posmatranom periodu nije bilo značajnijih prekida u isporuci električne energije, a i remont elektroenergetskih objekata je vršen u skladu sa planiranom dinamikom.

U distribuciji električne energije u 2020. godini ostvareni su **prosječni gubici** od 10,65 %, što u odnosu na ostvarene gubitke u 2019. godini predstavlja relativno smanjenje u iznosu od 0,6 %.

Na distributivnu mrežu priključeno je 207 novih kupaca. Obavljeno je 1.491 intervencija na mreži, u okviru interventnog održavanja. Kada je riječ o preventivnom djelovanju, urađen je remont svih osam čvornih trafostanica prenosnog odnosa 35/10 kV, te redovno održavan i dezinfikovani krug ovih elektroenergetskih objekata. Preventivno je realizovano i 187 naloga na održavanju trafostanica 10/0,4 kV. Izgrađene su dvije nove TS 10/0,4 kV i jedna zamjenska iz sredstava granta Vlade Distrikta.

Kada je riječ o održavanju dalekovoda, realizovano je nekoliko preventivnih aktivnosti radi pouzdanijeg snabdijevanja kupaca. Realizovano je 79 naloga na redovnom održavanju dalekovoda 10 kV, te obavljena rasjeka rastinja ispod trasa dalekovoda. Rasjeka rastinja obavljena je i ispod dalekovoda 35 kV.

Najznačajniji posao u ovom procesu bio je iskop kablovskog rova od mjesta planiranih spojnica do ulaza u položene PEHD cijevi na prolazu kroz korito rijeke Brke i polaganje 35 kV vodova. Na 35 kV kabl u realizovana je i izrada kablovskih spojnica, te izvršena zamjena izolatora na na DV 35.

Kada je riječ o rasvjeti, zamijenjeno je 4.755 oštećenih rasvjetnih tijela, te postavljena dekorativna rasvjeta za vrijeme novogodišnjih praznika. Izvršena je kontrola 2.636 (od planiranih 3.500) mjernih mjesta kupaca, a zamijenjeno 795 brojila.

Zahvaljujući ulaganju u Sistem daljinskog nadzora i upravljanja (SDNiU) kojim upravljamo iz Distributivnog centra upravljanja (DCU), omogućeno je brzo i efikasno detektovanje nedostataka u radu elektroenergetskih objekata na 35 kV i 10 kV naponskim nivoima, kao i skraćenje vremena zastoja u isporuci električne energije pojedinim grupama kupaca kroz preduzimanje mjera brze rekonfiguracije napajanja, što smo koristili i u vrijeme izvođenja remonata i revizije.

9.2. Redovne aktivnosti i rezultati u 2020. godini u RJ Elektrodistribucija

Kada je riječ o bilansu električne energije, u narednoj tabeli prikazane su preuzete količine električne energije za 2019. i 2020. godinu uporedno, po mjesecima:

Mjesec	Nabavljena električna energija u kWh	
	I-XII 2019	I-XII 2020
Januar	31.140.969	31.601.458
Februar	25.442.712	25.017.677
Mart	23.598.490	25.344.613
April	21.439.117	20.272.846
Maj	19.857.128	18.570.243
Jun	18.197.173	17.747.254
Jul	19.297.676	18.365.206
Avgust	20.570.212	18.542.772
Septembar	17.671.320	18.405.290
Oktobar	20.764.025	22.797.378
Novembar	23.584.874	26.131.191
Decembar	30.306.221	29.941.543
Ukupno	271.869.917	272.737.471

Na osnovu prethodne tabele vidljivo je da je u 2020. godini došlo do blagog povećanja u količini nabavljene električne energije u odnosu na 2019. godinu, i to za 0,3%. Prosječna nabavna cijena električne energije u 2020. godini iznosila je 10,2953 pf/kWh, a kretanje prosječne nabavne cijene po mjesecima prikazano je u sljedećoj tabeli:

Mjesec	Vrijednost nabavljene el.en. u KM	Nabavljena količina el.en. kWh	Prosječna nabavna cijena pf/kWh
Januar	3.250.968	31.601.458	10,2874
Februar	2.573.669	25.017.677	10,2874
Mart	2.607.302	25.344.613	10,2874
April	2.087.840	20.272.846	10,2987
Maj	1.912.494	18.570.243	10,2987
Jun	1.827.736	17.747.254	10,2987
Jul	1.891.377	18.365.206	10,2987
Avgust	1.909.664	18.542.772	10,2987
Septembar	1.895.506	18.405.290	10,2987
Oktobar	2.347.834	22.797.378	10,2987
Novembar	2.691.173	26.131.191	10,2987
Decembar	3.083.590	29.941.543	10,2987
Ukupno	28.079.152	272.737.471	10,2953

Izveštaj o radu i finansijskom poslovanju JP „Komunalno Brčko“ za 2020. godinu

U 2020. godini realizovano je ukupno 243.687.808 kWh električne energije, a realizacija po kategorijama i grupama data je u narednoj tabeli:

2020.	Potr. na 35 kV [kWh]	Potr. na 10 kV [kWh]	Ost. pot. na 0,4 kV [kWh]	Javna rasvjeta [kWh]	Domaćinstva [kWh]	Neovlašt. potrošnja i korekcije [kWh]	Ukupno [kWh]
Jan.	136.500	3.376.613	5.476.950	1.111.520	17.555.766	11.893	27.669.242
Feb.	136.500	3.233.905	4.515.712	944.260	13.391.190	32.770	22.254.337
Mart	913.500	3.153.569	3.820.984	894.791	14.026.675	622	22.810.141
April	1.186.500	2.788.058	2.902.919	816.687	11.074.000	51.039	18.819.203
Maj	1.092.000	2.580.247	3.049.965	668.545	9.622.498	-982.548	16.030.707
Jun	556.500	3.322.115	3.486.229	563.000	8.389.943	52.887	16.370.674
Jul	157.500	3.498.814	3.923.734	607.333	8.444.462	-32.868	16.598.975
Avg.	147.000	3.034.941	4.076.127	682.064	8.992.397	-19.058	16.913.471
Sep.	756.000	3.524.857	3.644.344	785.571	8.259.371	1.060	16.971.203
Okt.	1.081.500	3.798.142	4.028.239	1.030.742	10.391.574	75.791	20.405.988
Nov	745.500	3.519.530	4.224.875	1.057.675	12.618.686	-9.859	22.156.407
Dec	231.000	3.910.372	4.940.952	1.184.200	16.412.494	8.442	26.687.460
Ukupno	7.140.000	39.741.163	48.091.030	10.346.388	139.179.056	-809.829	243.687.808

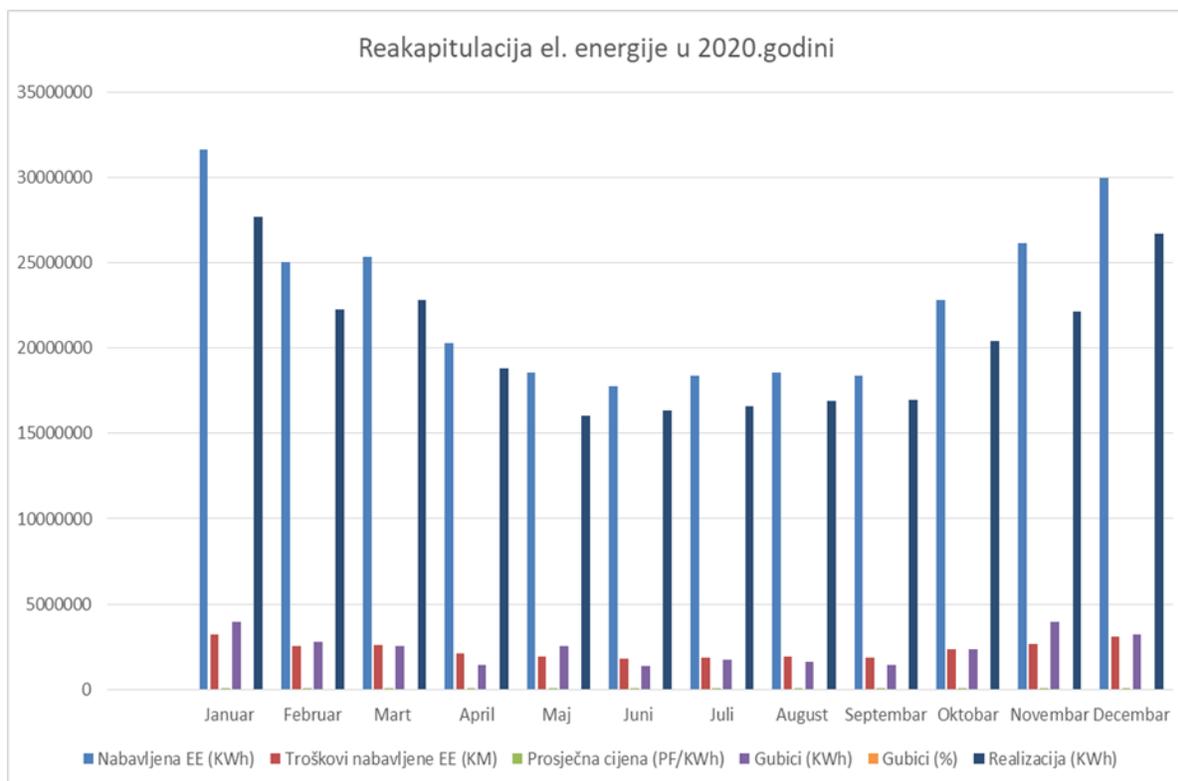
Učešće pojedinih kategorija potrošnje u ukupnoj realizaciji, izraženo u procentima, za 2020. godinu prikazano je u sljedećoj tabeli:

Kategorija potrošnje	Potrošnja na 35 kV	Potrošnja na 10 kV	Ost. pot. na 0,4 kV	Javna rasvjeta	Domaćin.
Učešće u realizaciji %	2,92%	16,25 %	19,67%	4,23 %	56,93 %

U 2020. godini ostvareni su ukupni gubici u apsolutnom iznosu od 29.049.663 kWh ili relativnom iznosu 10,65 %, što u odnosu na ostvarene relativne gubitke u 2019. godini predstavlja smanjenje u iznosu od 0,6% .

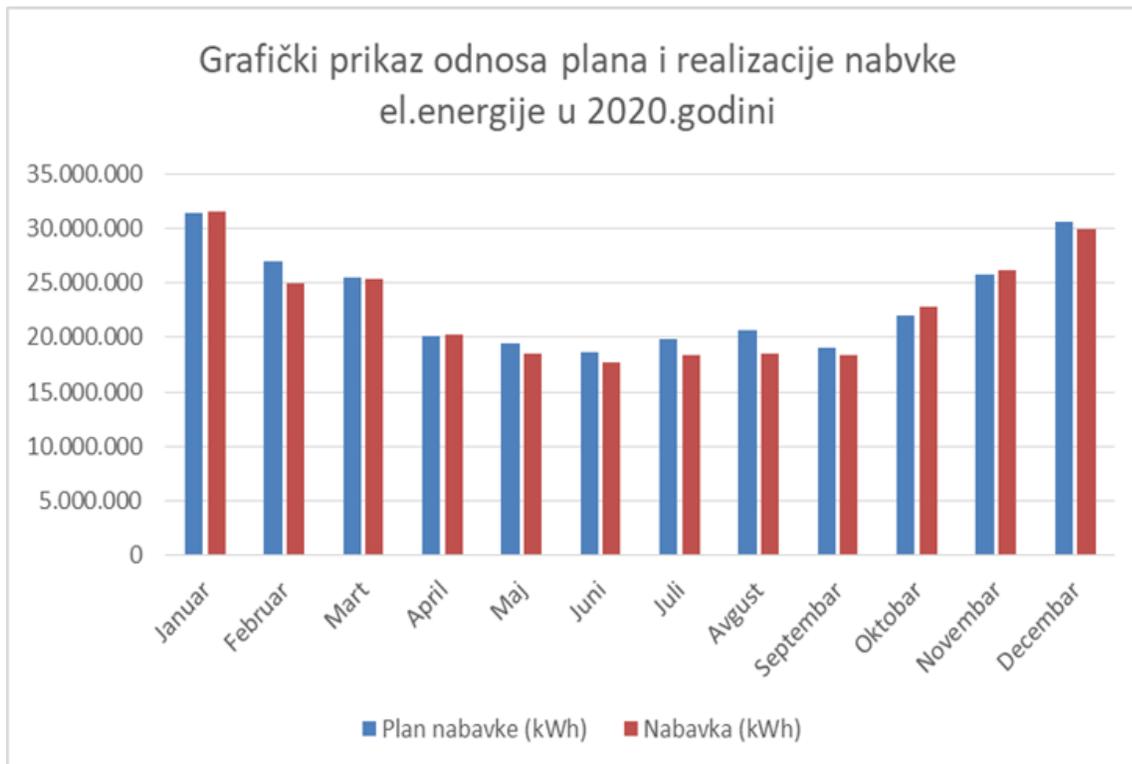
Uporedni pregled gubitaka ostvarenih u 2019. i 2020. godini dat je u sljedećoj tabeli:

Mjesec	GUBICI			
	2019.		2020.	
	kWh	%	kWh	%
Januar	4.120.861	13,23	3.932.216	12,44
Februar	2.845.331	11,18	2.763.340	11,05
Mart	2.759.786	11,69	2.534.472	10,00
April	2.204.120	10,28	1.453.643	7,17
Maj	1.424.245	7,17	2.539.536	13,68
Jun	1.836.872	10,09	1.376.580	7,76
Jul	1.356.184	7,03	1.766.231	9,62
Av gust	1.467.315	7,13	1.629.301	8,79
Septem.	1.462.943	8,28	1.434.087	7,79
Oktobar	2.224.993	10,72	2.391.390	10,49
Novemb.	2.861.592	12,13	3.974.784	15,21
Decemb.	4.567.739	15,07	3.254.083	10,87
Ukupno	29.131.981	10,72	29.049.663	10,65

U nastavku je dat tabelarni i grafički prikaz planiranih i realizovanih količina električne energije u 2020. godini:

Godina 2020.	Plan nabavke (kWh)	Nabavka (kWh)	Odnos plan / nabavka u %
Januar	31.400.000	31.601.458	101
Februar	27.000.000	25.017.677	93
Mart	25.500.000	25.344.613	99
April	20.100.000	20.272.846	101
Maj	19.500.000	18.570.243	95
Jun	18.650.000	17.747.254	95
Jul	19.800.000	18.365.206	93
Avgust	20.600.000	18.542.772	90
Septembar	19.000.000	18.405.290	97
Oktobar	22.000.000	22.797.378	104
Novembar	25.800.000	26.131.191	101
Decembar	30.650.000	29.941.543	98
Ukupno	280.000.000	272.737.471	97

Uočena odstupanja realizovanih od planiranih količina električne energije u 2020. godini u najvećoj mjeri je zbog lockdown-a sa kojim smo bili suočeni zbog pandemije izazvane virusom SARS-CoV-2.

U narednim tabelama prikazani su pokazatelji kontinuiteta isporuke (SAIDI i SAIFI) za period 2016.-2020. godina, te, u skladu sa prekidima, procijenjena količina neisporučene električne energije.

Godina	Dužina trajanja dugotrajnih prekida napajanja po krajnjem kupcu u toku mjeseca/godine (SAIDI)	Broj kratkotrajnih prekida napajanja po krajnjem kupcu u toku mjeseca/godine (SAIFI)	Broj dugotrajnih prekida po krajnjem kupcu u toku mjeseca/godine (SAIFI)
2016.	699,83	3,16	4,09
2017.	740,90	3,48	3,65
2018.	817,43	2,37	5,15
2019.	572,83	2,39	2,67
2020.	687,78	4,59	6,14
Prosjek	703,75	3,20	4,34

U 2020. godini zabilježili smo nepovoljnije indikatore kontinuiteta isporuke električne energije kada je riječ o dugotrajnim neplaniranim prekidima i količini neisporučene električne energije (neplanirani prekidi) iz razloga što je u 2020. godini bilo znatno više neplaniranih prekida na naponskom nivou 35 kV (u 2020. godini je bilo 26 dugotrajnih neplaniranih prekida na 35 kV, a u 2019. godini samo pet), dok su planirani dugotrajni prekidi i neisporučena električna energija (planirani prekidi) u 2020. godini povoljniji u odnosu na prosjek u posljednjih pet godina.

Neisporučena električna energija po godinama		
Godina	Planirani zastoji (kWh)	Neplanirani zastoji (kWh)
2017.	154.967	190.316
2018.	246.890	206.228
2019.	163.316	166.257
2020.	136.584	316.708
Prosjek (kWh)	175.439	219.877

Ostale realizovane aktivnosti i ostvareni rezultati u Radnoj jedinici „Elektrodistribucija“ za izvještajni period po ključnim oblastima su:

Projekat/Aktivnost	Rezultat	
Aktivnosti na kontroli potrošnje električne energije kod postojećih kupaca elektro-mreže	kontrola 2.636 mjernih mjesta	
	455 tehnička prijema mjernog mjesta	
	3.035 otklanjanja nedostataka po reklamacijama	
	795 zamijenjenih brojila	
	243 isključenje potrošača po nalogu	
	250 uključenje potrošača po nalogu	
	Otkrivanje neovlaštene potrošnje	149 kupaca nije dozvolilo isključenje
		1.547 kupca uplatila dug po dogovoru
	Priključenje novih kupaca na mrežu	5.347 kontrola samouključenja/samouključenje
		52 izmještanja mjernog mjesta na stub ili javnu površinu
464 izdate elektro-energetske saglasnosti i drugi dokumenti		
296 priključenja na mrežu		
broj kupaca kod kojih je otkrivena neovlašćena potrošnja 17		
397.524 očitanih potrošača		
2.514 kupaca nisu očitani tokom godine, iz različitih razloga		
421.348 podijeljenih računa		
1.430 ispitanih – interno kontrolisanih brojila		
3.234 aktivnosti baždarnice i alatnice		

Da bi se nastavilo sa kvalitetnim snadbijevanjem kupaca električnom energijom, potrebno je u 2021. godini izvršiti ulaganja u proširenje kapaciteta elektroenergetskih objekata, tamo gdje se već naziru uska grla u snadbijevanju, a to su :

- Izgradnja novih TS 10/0,4 kV u gradu prema planu za 2021. godinu,
- Rekonstruisati 10 kV dalekovode prema planu za 2021. godinu
- Planirati sredstva (Budžet Brčko distrikta BiH) za izgradnju novih TS 10/0,4 kV
- Planirati sredstva (Budžet Brčko distrikta BiH) za izgradnju kabla 35 kV Brčko I-Brčko III
- Zapošljavanje kvalitetnog kadra
- Edukacija postojećeg kadra.

10. RJ VODOVOD I KANALIZACIJA

Radna jedinica Vodovod i kanalizacija zadužena je za proizvodnju i distribuciju vode, upravljanje i održavanje glavnog transportnog i ostalih cjevovoda u gradskom i pojedinim lokalnim vodovodnim sistemima, te za održavanje kanalizacione mreže. Ova organizaciona jedinica bavi se i izgradnjom novih vodovodnih mreža, novih vodovodnih priključaka, očitanjem potrošnje vode i organizovanjem rada na prikupljanju i transportu otpadnih voda. U toku 2020. godine 282 novih kupaca priključeno je na vodovodnu mrežu kojom upravljamo. U izvještajnom periodu proizvedeno je 3.112.172 m³ vode.

U RJ Vodovod i kanalizacija rad je organizovan kroz sljedeće organizacione jedinice:

- Fabrika vode,
- Služba za održavanje proizvodnje i transport vode do rezervoara,
- Služba za održavanje vodovodne mreže, i
- Služba za održavanje kanalizacione mreže.

Radna jedinica Vodovod i kanalizacija održava 214 km gradske vodovodne mreže, kao i lokalne vodovode:

- izvorište Domažić (Cerik, Hrgovi, dio Dubrava)
- izvorište Stjepkovića (Donja Skakava, Gornja Skakava, Panjici, Prijedor, Donji Bukvik, Gornji Bukvik, Vujičići, Gajevi, Bukovac, Vitanovići, Ulović)
- rezervoar Štrepci (Štrepci, Palanka, Brka, Boće, Boderište, Zovik, Šatorovići).

Dužina kanalizacione mreže je oko 170 km, revizionih okana ima 7.383, a priključaka na kanalizacionu mrežu 7.500.

Služba za održavanje vodovodne mreže u 2020. godini priključila je 282 nova kupca na vodovodnu mrežu. Najveći broj priključenja izvršen je u naselju Grbavica, gdje je Odjeljenje za komunalne poslove Vlade Brčko distrikta BiH izgradilo nove dionice vodovodne mreže. Svi zahtjevi kod kojih je utvrđeno da imaju pravne i tehničke uslove za priključenje na vodovodnu mrežu su i realizovani, te procenat realizacije priključenja po zahtjevu korisnika u 2020. godini iznosi 77,26 %. Preostali broj podnesenih zahtjeva nije realizovan jer podnosilac zahtjeva nije ispunio neki od uslova ili je zahtjev još u obradi. U 2020. godini ukupno je podneseno 365 zahtjeva za priključenje na vodovodnu mrežu.

U odnosu na 2019. godinu, u 2020. potrošnja vode u gradskom vodovodnom sistemu povećana je za 4,13%, dok je potrošnja vode u lokalnim vodovodnim sistemima smanjena za 3,08%. Povećanje potrošnje evidentirano je kod kupaca iz kategorije "domaćinstva" i to za 4,57%, dok javne ustanove i privreda imaju manju potrošnju za 9,35%, što odgovara okolnostima u kojima je tokom vanrednog stanja u najvećoj mogućoj mjeri rad organizovan od kuće, a privredni subjekti su radili sa smanjenim obimom poslovanja.

10.1. Ostvarenje ciljeva poslovanja RJ „Vodovod i kanalizacija“

Radna jedinica „Vodovod i kanalizacija“ je krajem prošle poslovne godine (u odnosu na izvještajni period, dakle 2019. godine) postavila sljedeće **ciljeve poslovanja**, čija realizacija je planirana kroz navedene **aktivnosti**:

1. Obezbjedenje kontinuiranog rada Fabrike vode, postrojenja za proizvodnju i distribuciju vode za piće
 - ▣ Nabavka potrebne opreme, sredstava i materijala za obezbjeđenje kontinuiranog rada
 - ▣ Nabavka hemikalija i sredstava za rad interne laboratorije
 - ▣ Ispitivanja uzoraka u eksternim laboratorijama
2. Kvalitetno funkcionisanje vodovodne mreže
 - ▣ Rekonstrukcija čvorišta Vrankićka
 - ▣ Sanacija vodotornja Vrankićka
 - ▣ Realizacija plana redovnog održavanja (upravljanje sistemom, ispiranja mreže, detekcija curenja)
3. Smanjenje gubitaka u vodovodnoj mreži ispod 40%
 - ▣ Detekcija skrivenih gubitaka u ulicama sa povećanom učestalošću kvarova
 - ▣ Otklanjanje prijavljenih kvarova (curenja) u što kraćem roku
 - ▣ Baždarenje mjernih uređaja za mjerenje utroška vode
4. Kontinuitet isporuke vode za piće na lokalnim vodovodima u skladu sa zahtjevima Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće
 - ▣ Održavanje bunara na lokalnim vodovodima
5. Smanjenje broja neočitanih vodomjera ispod 3,5%
 - ▣ Servisiranje vodomjera sa daljinskim očitanjem
 - ▣ Ažuriranje baze podataka o kupcima
6. Obezbjedenje funkcionisanja kanizacione mreže i nesmetanu odvodnju otpadnih voda
 - ▣ Nadzor rada i održavanje objekata fekalne kanizacione mreže
 - ▣ Sve intervencije izvedene u roku od 24h od momenta prijave zahtjeva zaprimljenog putem CRM-a

Kada je riječ o **kontinuiranom radu Fabrike vode**, kupci su bili uredno snabdjeveni vodom za piće u skladu sa zahtjevima i standardima koje propisuje Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće BiH, potrebnom količinom vode i definisanim pritiskom. U 2020. godini proizvedeno je 3.476.724 m³ vode (u 2019. godini proizvedeno je 3.322.930 m³). U izvještajnom periodu evidentirana su (samo) dva prekida u isporuci vode kupcima. Neplanski prekid dogodio se 27.6.2020. godine od 16:05 – 18:21 sati, usljed greške u radu pumpi sirove vode. Drugi planski i kupcima najavljeni prekid u proizvodnji i isporuci vode bio je 26.11.2020. godine u trajanju od osam sati zbog izvođenja radova na investicionom održavanju (sanacija čvorišta „Ćumurovića“ u neposrednoj blizini vodotornja „Vrankićka“).

U skladu s Pravilnikom o tehničkim propisima za ispitivanje nosećih čeličnih konstrukcija izvršen je pregled VT „Vrankićka“, kojim je obuhvaćena konstrukcija, sigurnosna oprema, uređaji i geometrijska kontrola. **Sanacija VT Vrankićka** planirana je nakon rekonstrukcije čvorišta Ćumurovića, koje se nalazi u neposrednoj blizini vodotornja. S obzirom da je ova sanacija obavljena krajem godine (kasnilo se zbog ponavljanja procedure nabavke), sanacija vodotornja predviđena je u narednoj godini, ali je za uredan rad VT „Vrankićka“ bila neophodna i sanacija VT „Vatrogasno“, te je tako u junu 2020. godine obavljena zamjena dotrajalih instalacija i opreme u ovom objektu čija je svrha osiguranje pritiska u mreži i zadovoljenje vršne potrošnje. Ovi sanacioni radovi u okviru investicionog održavanja su finansirani iz vlastitih sredstava preduzeća. Vodotoranj „Vatrogasno“ od 1958. godine, kada je napravljen, nije doživio nikakvu značajniju građevinsku sanaciju, ali je 90-tih godina u

funkcionalnom smislu, od klasičnog rezervoara sa zasebnom ulaznom i izlaznom cijevi, pretvoren u kontrarezervoar, gdje je ulazna cijev isključena, a izlazna cijev dobila ulogu ulazno-izlazne cijevi. Tokom 2014. godine, naše preduzeće je ugradilo u toranj opremu za telemetrijski nadzor i daljinsko upravljanje elektroventilom.

Nabavke potrebnih sredstava rada, opreme i usluga servisa za potrebe održavanja i funkcionisanja Fabrike vode (i pripadajuće laboratorije) provodile su se u skladu sa Planom nabavki za 2020. godinu, te su svi podnesi zahtjevi rezultovali zaključenjem ugovora koji su uspješno i realizovani.

Kada je riječ o **detekciji gubitaka**, u izvještajnom periodu je obavljena 501 detekcija, 111 mjerenja pritiska i 114 mjerenja protoka. Prosječno vrijeme od prijave kvara do izvršenja detekcije je 1-2 dana. Rad tehničkog sektora je otežan zbog kadrovskih problema u rukovođenju radom službe. U 2020. godini sanirano je 219 curenja na distributivnoj vodovodnoj mreži i 535 curenja u vodovodnom oknu. Prosječno vrijeme sanacije, od prijave kvara u GIS-u do završetka sanacije na terenu, zavisi od raspoloživih materijalno-tehničkih resursa i iznosi 2-3 dana. S obzirom na životni vijek vodovodne mreže u Brčko distriktu BiH, kao i dinamiku i opseg kojim se vrši zamjena mreže, činjenica je da se pogoršanje infrastrukturnih uslova iz godine u godinu odražava i na povećane gubitke u vodovodnom sistemu, te da preduzeće u okviru raspoloživih potencijala preduzima mjere na njihovom smanjenju, ali su gubici u distributivnoj vodovodnoj mreži i dalje veći od 40%, te ovaj cilj poslovanja nije ostvaren.

Nadzor nad vodnim objektima pod upravom JP „Komunalno Brčko“ na **lokalnim vodovodima** izvodi se u kontinuitetu u skladu sa planom. Svi vodni objekti na lokalnim vodovodnim sistemima Islamovac, Stjepkovića i Ormanica su funkcionalni i ostvaren je kontinuitet isporuke vode za piće u sva tri lokalna vodovodna sistema. Povremeni prekidi u isporuci, ograničenog trajanja, dešavali su se usljed prekida rada pumpi, uzrokovanog nestankom električne energije. Na vodovodnom sistemu „Bukvičkog platoa“ potrebno je naredne (2021.) godine rekonstruisati vodovodni sistem, zbog velike količine kamenca u cijevima.

Plan kontrole kvaliteta vode za piće realizovan je u cjelosti, svi uzorci uzeti za analizu zadovoljavaju zahtjeve Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće BiH, kako sa mikrobiološkog, tako i fizičko hemijskog aspekta.

Kada je riječ o **očitanim vodomjerima**, u evidenciji preduzeća je 23.161 registrovan vodomjer. Procenat neočitanih vodomjera premašivao je 6% u 2020. godini, te se kretao od 6,80 % u avgustu do 9,96 % u decembru. Najčešći razlozi zbog kojih vodomjeri nisu očitani, prema npr. decembarskoj evidenciji, su: zaključan pristup vodomjeru u selima (168), zaključani - grad (496), srušeni objekti u selu (48) i gradu (7), oko 20% vodomjera u sistemu daljinskog očitavanja (koji broji 5.450 vodomjera) ne mogu biti očitani zbog dotrajalosti. Uprkos činjenici da se zamjene vodomjera vrše, dinamika zamjene nije zadovoljavajuća jer su vodomjeri ugrađeni u stambene jedinice kupaca, nedostupni nama kao davaocu usluga, te se ulažu dodatni naponi da bi se ostvario kontakt sa korisnicima stambenih jedinica i izvršila kontrola i eventualna zamjena vodomjera.

10.2. Redovne aktivnosti i rezultati u RJ Vodovod i kanalizacija u 2020. godini

Kontrola kvaliteta vode - U skladu sa Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (Službeni list BiH 40/10) i u skladu sa aktivnostima na obezbjeđenju hemijske i mikrobiološke ispravnosti vode za piće, vršeno je plansko uzorkovanje vode na tačkama gradskog i lokalnih vodovoda, obavljane svakodnevne fizičko - hemijske analize u internoj laboratoriji, kao i periodične fizičko -

hemijske analize u laboratoriji Javnog zdravstva Brčko distrikta BiH, te mikrobiološke analize u eksternoj laboratoriji po planu rada. Rezultati svih analiza su na zadovoljavajućem nivou. Vrste pregleda/analiza i rezultati su prikazani tabelarno za gradski i lokalne vodovode.

GRADSKI VODOVOD

- Mikrobiološki pregled

JANUAR - DECEMBAR	Broj uzoraka	Broj pozitivnih (neispravnih) uzoraka	Broj negativnih (ispravnih) uzoraka
Gradski vodovod	267	4	259
Fabrika vode	94	0	94
Ukupno	361	4	361

- Fizičko-hemijska analiza

JAN.- DECEMB.	eksterna laboratorija			interna laboratorija			ukupno eksterna laboratorija + interna laboratorija	odgovara		ne odgovara	
	broj uzoraka	odgovara	ne odgovara	broj uzoraka	odgovara	Ne odgovara		propisima Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće			
Gradski vodovod	152	149	3	269	268	1	421	417			4
Fabrika vode	29	28	1	366	365	1	395	393			2
Ukupno	181	177	4	635	633	2	816	810			6

Prema obavezi iz Pr.4.4.6-01, urađena je analiza otpadnih voda za svaki mjesec.

LOKALNI VODOVODI

- Mikrobiološki pregled

JANUAR – DECEMBAR	Broj uzoraka	Broj pozitivnih (neispravnih) uzoraka	Broj negativnih (ispravnih) uzoraka
Lokalni vodovodi (Stjepkovića, Štrepci, Domažić)	225	0	225

- Fizičko-hemijska analiza

2020.	eksterna laboratorija			interna laboratorija			ukupno eksterna laboratorija + interna laboratorija	Odgovara		Ne odgovara	
	broj uzoraka	odgovara	ne odgovara	broj uzoraka	odgovara	ne odgovara		propisima Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće			
Lokalni vodovodi (Stjepkovića, Štrepci, Domažić)	29	29	0	225	225	0	254	254			0
UKUPNO	29	29	0	225	225	0	254	254			0

Kontrola kvaliteta vode za piće provodi se prema Planu kontrole kvaliteta i odredbama Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće BiH na dva nivoa - u laboratoriji Pododjeljenja za Javno zdravstvo, putem koje nadležni inspektor Brčko distrikta BiH vrši provjeru zdravstvene ispravnosti vode za piće. Vršiti se kontrolna fizičko-hemijska analiza, koja se primarno na dnevnom nivou provodi i u laboratoriji preduzeća. Mikrobiološka analiza vrši se u mikrobiološkoj laboratoriji Javnog zdravstva i Javne zdravstvene ustanove.

U nastavku su prikazane realizovane aktivnosti i ostvareni rezultati rada u Radnoj jedinici Vodovod i kanalizacija za izvještajni period po ključnim procesima rada:

Održavanje gradske vodovodne mreže

Projekat/Aktivnosti

Rezultat

Realizacija planskog, investicionog i interventnog održavanja distributivne mreže, izvođenje radova na izgradnji nove mreže, očitavanja potrošnje

- U okviru aktivnosti na održavanju mreže urađeno je sljedeće: 282 nova priključka, 291 sanacija vodovodne mreže, 439 ispiranja (gradske i lokalnih) mreža na hidrantima i muljnim ispustima, 501 detekcija curenja, 111 mjerenja pritiska, 114 mjerenja protoka, 246 izdatih komunalnih saglasnosti, 324 učešća u pripremi tehničke dokumentacije priključka, 74 primopredaje instalacija.

	2017.	2018.	2019.	2020.
Broj podnesenih zahtjeva	251	513	432	365
Broj realizovanih zahtjeva	176	307	292	282
Realizacija %	70,11	59,84	67,59	77,26

- Proces očitavanja vodomjera nije na zadovoljavajućem nivou, s obzirom na veći broj vodomjera kojima je pristup onemogućen. Stoga je preduzeće iniciralo i na adrese korisnika uputilo 1.620 zahtjeva za kontrolu mjernog uređaja i vodovodnih instalacija, kod korisnika koji imaju mjerne uređaje ugrađene u stanove, a koji su nedostupni nama kao davaocu usluga. 949 korisnika odazvalo se kontroli, dok sa 652 korisnika još nije ostvaren kontakt, odnosno nisu omogućili kontrolu vodomjera;
- Zamjene vodomjera vrše zaposlenici Službe za odnose s kupcima. U 2019. zamijenjena su 183, a u 2020. godini 357 vodomjera na daljinskom sistemu očitavanja.
- U evidenciji CRM u postupku rješavanju su još 274 zahtjeva za zamjenu vodomjera na daljinsko očitavanje. Ovakav zahtjev se odnosi na kupca, ali na istom može biti i više vodomjera, najčešće dva, što znači da na zamjenu čeka oko 500 vodomjera, na lokacijama gdje je izvršena kontrola i postoji osnov za zamjenu)
- Kada je riječ o baždarenju mjernih uređaja za mjerenje

utroška vode, u 2020. godini verifikovana su 272 jednomlazna vodomjera DN ½. na daljinsko očitavanje u skladu s Naredbom o mjeriteljstvu BiH, odnosno obavljeno je uzorkovanje vodomjera za verifikaciju i formiranje serije, ispitivanje, plombiranje svih ispitanih vodomjera sa zakonskom plombom, izdavanje protokola i sertifikata o ispravnosti vodomjera od strane imenovane laboratorije za verifikaciju vodomjera za hladnu vodu, izdano od strane Instituta za mjeriteljstvo BiH.

- ◆ Aktivnost kontrole mjernog mjesta i zamjene vodomjera dodatno je usložnjena usljed situacije sa COVID-19

Održavanje lokalnih vodovoda

Projekat/aktivnosti	Rezultat
<p><i>Realizacija planskog, investicionog i interventnog održavanja distributivne mreže</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kontinuiran nadzor nad vodnim objektima i distributivnom mrežom nad lokalnim vodovodnim sistemima Štrepci, Stjepkovicica i Domažić, provjera rada pumpi, stanje vodozahvata, količine hlora, stanje ventila i hidranata na vodovodnoj mreži, čišćenje odvodnih i drenažnih kanala, održavanje zona neposredne sanitarne zaštite, ispiranje vodovodne mreže, nivelacija kompenzacionih posuda. <p>Izvorište Stjepkovicica</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Glavni objekti vodovodnog sistema Stjepkovicica su: izvorište Stjepkovicica sa tri bunara: Q B1=2l/s, QB2=10l/s, QB3=15l/s. B3 nije uključen u sistem vodosnabdijevanja zbog povećane mutnoće vode, o čemu je Odjeljenje za komunalne poslove, kao investitor radova, obavješten. ◆ Rezervoar Stjepkovicica V=2*100m³ vodom gravitaciono snabdijeva podsisteme za: ✓ Prijedor (gravitaciono) ✓ Seonjake, Skakavu Donju, Jagodnjak, G. i D. Vukšić, Ulice (gravitaciono) ✓ Pumpna stanica za rezervoar Vinogradi V=30m³, koji snabdijeva podsisteme: Vujičići (gravitaciono) ✓ Rezervoar Gajevi V= 100m³, koji vodom snabdijeva Gajeve, Bukvik, Vitanoviće, Bukovac, Ulović, Lukavac ◆ Proizvedena količina vode : 434.129 m³ ◆ Ostvarena tehnička poboljšanja sistema Stjepkovicica - ugradnja frekventnog regulatora, elektro-ormara, mjerača pritiska i klima uređaja na izvorištu Stjepkovicica. <p>Izvorište Štrepci – Islamovac</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Raspoloživost vodnih objekata - bunar B1 , kapaciteta cca 3 l/s , uključen u sistem 27.6.2019. godine nakon provedene revitalizacije i ugradnje nove pumpe, trenutno isključen iz sistema vodosnabdijevanja, zatim bunar B5, kapaciteta cca 25-29 l/s i bunar B3 , kapaciteta cca 10-12 l/s ◆ Vodom iz rezervoara Štrepci sa izvorišta Islamovac vodom se snabdijevaju: Štrepci, Palanka, Brka, Boće, Boderište,

Gornji i Donji Zovik, Satorovići i Donje i Gornje Dubravice

- **Proizvedena količina vode:** 565.458 m³
- Do sporadičnih prekida u isporuci vode dolazilo je zbog nestanka električne energije na ograničenom konzumnom području. 10.9.2020. godine zbog kvara na frekventnom regulatoru bunara B5 došlo je do prekida vodosnabdijevanja u svim naseljima vezanim za vodovodni sistem Islamovac, istog dana postavljen je i konfigurisan novi frekventni regulator i sistem pušten u rad; evidentiran je još jedan prekid u snabdijevanju Gornji i Donjih Dubravica, koji je otklonjen istog dana;
- Ostvarena tehnička poboljšanja sistema Štrepci - ugradnja frekventnog regulatora, elektro-ormara i kompenzacione posude na prepumpnoj stanici Mahovljaši, kao i ugradnja klima uređaja u strojno postrojenje; Očišćeni i dezinfikovani rezervoarski prostori u Štrepcima, Satorovićima i Dubravicama, servisirano pumpno postrojenja na Dubravicama i zamjenjen frekventni regulator na bunaru B5;

Izvorište Domažić

- Raspoloživost vodnih objekata - bunar na izvorištu Domažić je kapaciteta cca 10l/s
- **Proizvedena količina vode:** 495.020 m³
- Evidentirana su dva prekida u vodosnabdijevanju tokom godine - 5.4.2020. godine zbog curenja vode na mreži došlo je do prekida vodosnabdijevanja kupaca u Industrijskoj zoni Ormanica, a sanacija je izvršena sljedećeg dana. Početkom juna, zbog učestalih reklamacija kupaca sa područja Cerika i žalbi na slab pritisak vode, zamjenjena je pumpa, zbog čega su kupci sa ovog područja 9.6.2020. imali cjelodnevni prekid vodosnabdijevanja. Zamjena pumpe ujedno je i ostvareno tehničko poboljšanje ovog sistema u 2020. godini.

Održavanje kanalizacione mreže

Projekat/Aktivnost	Rezultat
<p><i>Funkcionisanje kanalizacione mreže i nesmetana odvodnja otpadnih voda</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Obavljene 254 redovne kontrole rada javne kanalizacije ■ Obavljene 124 redovne kontrole rada pumpnih stanica ■ Obavljena 162 čišćenja revizionih okana ■ Ugrađena 3 nedostajuća poklopca ■ Tokom godine vršen je kontinuiran nadzor i održavanje na pumpnim stanicama fekalne vode u naseljima Grbavica i Suljagića sokak. Ove pumpne stanice predstavljaju slabe tačke kanalizacionog sistema na kojima su problemi česti, uglavnom zbog nemarnosti korisnika usluga; ■ Služba raspolaže samo jednim specijalnim vozilom za

	<p>održavanje kanalizacione mreže, koje je staro više od 20 godina, te je često na popravci i njegova dalja upotreba predstavlja visok rizik zastoja u radu i postupanja po zahtjevima korisnika.</p>
<p>Hitne intervencije na održavanju fekalne kanalizacione mreže i na pripadajućim objektima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Obavljeno 235 hitnih intervencija na primarnoj i sekundarnoj kanalizacionoj mreži po zaprimljenim zahtjevima putem CRM aplikacije ▣ 31 intervencija – usluga, crpljenja septičkih jama trećim licima
<p>Izgradnja fekalne kanalizacione mreže za potrebe obdaništa „Naša djeca“ u naselju Ilička</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Vlada Brčko distrikta BiH je na 83. redovnoj sjednici održanoj 12.8.2020. godine donijela Odluku o odobravanju programa utroška sredstava za dodjelu granta Javnom preduzeću „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH za izgradnju NN mreže i fekalne kanalizacione mreže za potrebe novoizgrađenog objekta obdaništa u MZ Ilička u visini od 80.000,00 KM. ▣ Na navedenoj lokaciji izvršena je sanacija dionice fekalnog kolektora od dječijeg vrtića do postojeće javne fekalne kanalizacione mreže, odnosno spajanje od novoprojektovanog revizionog okna do spoja na postojeći javni fekalni kolektor profila Ø 600, ukupne dužine L= 62,00 m .Trasa projektovane kanalizacione mreže je vođena na način da se dispozicija fekalnih voda vrši gravitaciono cijelom dužinom.
<p>Usluga isporuke vode u cisterni</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Isporučena 131 autocisterna vode trećim licima ▣ Isporučeno 78 cisterni vode Osnovnoj školi u Rašljani i 23 cisterne Osnovnoj školi u Ražljevu, na osnovu zahtjeva Odjeljenja za obrazovanje;
<p>Dezinfekcija javnih površina (borba protiv COVID-19)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▣ U skladu s Naredbom o dezinfekciji površina i objekata u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (br.predmeta 02-000049/20 od 14.04.2020. godine) i instrukcijom direktora JP”Komunalno Brčko”, zaposlenici RJ Vodovod i kanalizaciona vršili su, dva puta dnevno, dezinfekciju svih asfaltnih i betonskih površina u krugu Bolnice i puteva oko Doma zdravlja, svakodnevnu dezinfekciju Bulevara Mira, kao i minimalno dva puta sedmično dezinfekciju putnih komunikacija u MZ Kolobara, MZ Klanac, MZ Bijeljinska cesta, MZ Srpska Varoš i MZ Centar 2-5. ▣ Dezinfekcija putnih komunikacija obustavljena je 14.11.2020. godine, postupajući u skladu s članom 171 Zakona o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta <i>“Asfaltirane, pokockane, betonirane i popločane javne površine ne smiju se prati ako je spoljna temperatura niža od 5 stepeni celzijusa, ili ako je javna površina prekrivena susnježicom, snijegom ili ledom“</i>. ▣ Dezinfekcija pijaca se i dalje vrši u kontinuitetu na sve tri gradske pijace dva puta dnevno – prije i poslije radnog vremena. ▣ Dezinfekcija putnih komunikacija vršena je specijalnim vozilom cisterna, a dezinfekcija gradskih pijaca motornim i ručnim prskalicama.

Angažovanje neposrednih izvršilaca na poslovima dezinfekcije putnih komunikacija i javnih površina	8.254 radnih sati
Specijalno vozilo-cisterna prešlo	7.573 km
Voda 851 cisterna *10m ³	8.510 m ³
Na -hipohlorit 14% Alkohol	1.239 litara 700 litara
Dezinfikovana površina /m ² *obračun površina izvršen prema Google Maps	11.428.350 m ²

11. RJ ČISTOĆA

Radna jedinica Čistoća zadužena je za prikupljanje, transport i deponovanje otpada, ljetnje i zimsko održavanje ulica i puteva na području Brčko distrikta BiH u skladu sa dodijeljenim ugovorima, uređenje i održavanje javnih i zelenih površina prema nalogu investitora, zbrinjavanje napuštenih i pasa lualica, te upravljanje gradskom deponijom.

U RJ Čistoća rad je organizovan kroz dvije službe:

- ✓ Služba za upravljanje otpadom, i
- ✓ Služba za javnu higijenu.

U okviru Službe za javnu higijenu djeluje Sektor za zbrinjavanje napuštenih životinja.

11.1. Ostvarenje ciljeva poslovanja RJ „Čistoća“

Radna jedinica „Čistoća“ je krajem prošle poslovne godine (2019.) postavila sljedeće **ciljeve poslovanja**, čija realizacija je planirana kroz navedene **aktivnosti**:

1. Obezbjedenje samoodrživog poslovanja Radne jedinice:
 - ✓ Utvrđivanje ekonomske cijene usluge prikupljanja, transporta i deponovanja kućnog otpada za fizička i pravna lica (nove cijene usluge odvoza komunalnog otpada)
2. Pобоljšanje i unapređenje svih vrsta usluga:
 - ✓ Proveden i realizovan proces nabavke neophodnih vozila za potrebe Službe za upravljanje otpadom
 - ✓ Proveden i realizovan proces nabavke neophodnih vozila, radnih mašina i opreme za potrebe Službe za javnu higijenu
 - ✓ Obezbjedena potrebna količina posuda za odlaganje otpada
 - ✓ Pružanje vanrednih usluga pravnim i fizičkim licima
 - ✓ Odvoz otpada na regionalnu deponiju u Zvorniku
 - ✓ Stavljanje u funkciju spalionice životinjskih leševa i animalnog otpada
3. Pобоljšani uslovi zbrinjavanja napuštenih životinja i obezbjeđenje uslova za zbrinjavanje – spaljivanje životinjskih lešina i nusproizvoda sa javnih površina
 - ✓ Obezbjedenje bolje infrastrukturne povezanosti u azilu i izgradnja nadstrešnica nad boksovima za pse u azilu
 - ✓ Uređenje azila – obezbjeđenje boljih uslova u smislu zaštite životinja od vremenskih prilika (sunce, kiša, snijeg, vrućina, hladnoća ...)
 - ✓ Priprema pasa za udomljavanje
 - ✓ Intenziviranje aktivnosti na povećanju broja udomljenih životinja
 - ✓ Uvođenje TRACE-s sistema u poslovanje Sektora
 - ✓ Organizacija izložbe pasa mješanaca
 - ✓ Spalionica animalnog otpada u pogonu
 - ✓ Analiza vode u azilu
 - ✓ Revizija rada azila od strane Kancelarije za veterinarstvo Sarajevo
 - ✓ Izrada Procedure za zbrinjavanje nusproizvoda životinjskog porijekla i životinjskih lešina
 - ✓ Obezbjedenje vozila i opreme za prevoz i deponovanje lešina i konfiskata
 - ✓ Nabavka sredstava za dezinfekciju

- Obezbjedenje prostorija, nabavka zaštitne odjeće i dodatne opreme za potrebe rada spalionice.

Kada je riječ o **obezbjedenju samoodrživog poslovanja Radne jedinice „Čistoća“**, planirano je, na osnovu analize finansijskih pokazatelja iz prethodnih perioda, da u 2020. godini bude donesen prijedlog novih cijena usluge odvoza komunalnog i drugih vrsta otpada, kojim bi bili pokriveni opravdani poslovni rashodi utvrđeni na osnovu normativa i standarda koji važe u obavljanju komunalnih djelatnosti, kao i tržišnim cijenama ulaznih troškova, a koji su nastali prilikom obavljanja poslova prikupljanja, transporta i deponovanja otpada za pravna i fizička lica na području Brčko distrikta BiH.

Cijene usluga prikupljanja, transporta i deponovanja otpada za pravna i fizička lica na području Brčko distrikta BiH se nisu mijenjale od 2005. godine, te 15 godina nakon njihovog usvajanja nisu dostatne za pokrivanje troškova nastalih pružanjem ove usluge, što u velikoj mjeri negativno utiče na samoodrživost rada RJ Čistoća i nemogućnost unapređenja kvaliteta usluga u ovoj oblasti

Ipak, ovaj cilj u 2020. godini nije realizovan, niti je bilo zahtjeva prema osnivaču Skupštini Brčko distrikta BiH da se na bilo koji način ponovo razgovara o ovoj temi. 2018. godine Skupština je odbila prijedlog povećanja cijena prikupljanja, odvoza i deponovanja komunalnog otpada. Radna jedinica Čistoća poslovnu je godinu završila negativnim rezultatom.

Kada je riječ o **poboljšanju i unaprijeđenju svih komunalnih usluga**, taj je cilj djelimično ispunjen. U izvještajnom periodu nabavljeno je pet polovnih autosmečara i jedan polovan buldožer za potrebe održavanja gradske deponije. Nabavljen je potrebn materijal za popravke kontejnera, te je popravljen ili zamijenjen 81 kontejner $V=1,1 \text{ m}^3$ i dva kontejnera $V=5-7 \text{ m}^3$, a nabavljeno je 80 novih kontejnera zapremine $1,1 \text{ m}^3$ koji će biti sukcesivno, po potrebi, isporučivani, za zamjenu dotrajalih kontejnera. Mjerenje kvaliteta vazduha na gradskoj deponiji pokazalo je da su parametri čestica koji se mjere u granicama dozvoljenih. Takođe, nabavljen je inertni materijal za pokrivanje smeća na deponiji, više nabavki za azil (hrana, materijal za uređenje azila, ogrlice i dr.), nabavljen je dio potrebnih oruđa i sredstava za rad za održavanje javnih zelenih površina.

Nakon nekoliko godina planiranja, ove je godine konačno izgrađen i osposobljen, a u novembru 2020. godine i stavljen u funkciju, novi objekat namjenski uređen za zaposlenike Službe za javnu higijenu. Objekat je izgrađen nedaleko od objekta „Kupatilo“, gdje se nekada nalazila neuredna dotrajala baraka, koju su koristili zaposlenici iste službe. Sada ekipa koja radi na održavanju javne higijene, uređenju i sadnji cvjetnjaka, drvoreda, grmova i drugog zelenila, te čišćenju ulica i puteva tokom ljetnjeg i zimskog režima rada, konačno ima uredne prostorije u kojima može da se preobuče nakon terenskog radnog dana, te obavi osnovne higijenske i druge potrebe, onako kako dolikuje.

Iako planirane, nisu realizovane nabavke malog polovnog traktora i samohodne teleskopske dizalice.

Ipak, usluga odvoza komunalnog otpada nije bila na sasvim zadovoljavajućem nivou. Zbog nepovoljne finansijske situacije, preduzeće nije bilo u mogućnosti da kupi nova vozila za odvoz otpada, nego su nabavljana polovna, koja su se često kvarila, pa je bilo odstupanja u planu odvoza komunalnog otpada. Takođe nije uspostavljena ni aktivnost prikupljanja, pretovara i odvoza komunalnog otpada na regionalnu deponiju otpada u Zvorniku. Riječ je o projektu Vlade Brčko distrikta BiH, kroz koji je trebalo da bude nabavljena i pretovarna stanica i specijalna vozila za prevoz otpada. Proces nabavke nije okončan, pa tako nije došlo ni do početka realizacije projekta.

U 2018. godini nabavljena spalionica komunalnog otpada koja i dalje nema upotrebnu dozvolu i lokacijske uslove. Nabavljena je sredstvima granta Vlade Brčko distrikta BiH. Tokom vanrednog,

odnosno stanja prirodne nesreće ugroženosti stanovništva od virusa SARS-CoV-2, spalionica je tri puta bila aktivirana, uz saglasnost nadležnih službi i prisustvo inspeksijskih organa, ali je nakon ukidanja vanredne situacije ponovo u stanju mirovanja.

Jedna od pozitivnih aktivnosti je angažovanje zaposlenika za vanredne aktivnosti – uređenje i košenje privatnih zelenih površina, školskih dvorišta i drugih zahtjeva fizičkih i pravnih lica prema predmjeru radova.

Kada je riječ o **brizi za napuštene pse**, zbog epidemije COVID-19, u martu 2020. godine obustavljeno je udomljavanje pasa, koje, iako tokom ljeta nastavljeno, u izvještajnom periodu nije dalo zadovoljavajuće rezultate. Nije bilo udomljavanja ni u Austriji, primjenom TRACE sistema (elektronsko praćenje pošiljki (žive životinje) ka zemljama Evropske unije), a otkazana je i izložba mješanaca i obilježavanje Dana životinja. Azil su 25.8.2020. godine posjetili revizori Kancelarije za veterinarstvo BiH, koji su rad azila ocijenili dobrim, te naložili Javnoj veterinarskoj stanici Brčko distrikta BiH da vakciniše sve pse u azilu.

Zbog neposjedovanja upotrebne dozvole i lokacijskih uslova, spalionica animalnog otpada nije u upotrebi, a ne postoje ni stočne jame. Životinjski ostaci zbrinjavaju se za sada u hladnjačama. Procedura za zbrinjavanje nusproizvoda životinjskog porijekla i životinjskih lešina nije izrađena, jer se očekuje da će novom sistematizacijom i organizacijom rada biti formirana posebna jedinica za ove poslove. S obzirom da spalionica nije u upotrebi, nisu nabavljena ni sredstva za dezinfekciju, niti posebna zaštitna odjeća i oprema za ove namjene.

11.2. Redovne aktivnosti i rezultati u 2020. godini

U sljedećoj tabeli su navedene realizovane aktivnosti i ostvareni rezultati rada u Radnoj jedinici Čistoća za izvještajni period, po ključnim oblastima:

Prikupljanje i deponovanje otpada

Projekat/Aktivnost	Rezultat
<i>Pružanje redovnih i vanrednih usluga odvoza otpada za sva pravna i fizička lica na teritoriji Brčko distrikta BiH;</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prikupljanje, transport i deponovanje otpada sa cijele teritorije Brčko distrikta BiH vrši se u skladu sa procedurama preduzeća i rasporedom prikupljanja i odvoza odvoza utvrđenim od strane Upravnog odbora 09.02.2015.godine ✓ U 2020. godini prikupljene su i deponovane slijedeće količine otpada: <ul style="list-style-type: none"> ✓ kućni otpad 27.779,00 t (planirano 24.000 t) ✓ animalni otpad 76,06 t (planirano 84 t) ✓ otpad iz proizvodnje 509,54 t (planirano 600 t) ✓ krupni otpad 50,00 t (planirano 100 t) ✓ U skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, svake godine organizuju se dvije akcije besplatnog prikupljanja krupnog otpada. U 2020. godini realizovana je samo jesenja, a prolječna nije zbog opasnosti od COVID-19 ✓ Primljeno je i riješeno 115 reklamacija, odveženo i ispražnjeno 7.239 velikih kontejnera (2019. godine bilo je 6.739 pražnjenja veliki kontejnera) i pružene 203 vanredne usluge odvoza otpada; ✓ U toku 2020. godine nabavljeno je 80 novih kontejnera

	zapremine 1,1 m ³
Održavanje Gradske deponije	<ul style="list-style-type: none"> ✔ Sav prikupljeni otpad se dovozi na gradsku deponiju, gdje se vrši planiranje otpada i prekrivanje inertnim materijalom radi sprečavanja požara i drugih akcidentnih situacija. Za ovo se koristi mašina buldožer, dok je kompaktor u kvaru već duže vrijeme, što otežava održavanje deponije; ✔ Tokom 2020. godine, a radi sigurnijeg dovoza prikupljenog otpada, sve putne komunikacije na gradskoj deponiji nasute su kamenim agregatom ✔ Prema evidenciji na gradsku deponiju je u toku 2020. godine doveženo 10.573 m³ inertnog materijala.
Uklanjanje divljih odlagališta smeća	<ul style="list-style-type: none"> ✔ Na osnovu rješenja koje donosi komunalni inspektor Inspektorata Brčko distrikta BiH, preduzeće sanira divlja odlagališta otpada na teritoriji Distrikta ✔ U toku 2020. godine sa divljih odlagališta uglavnom u seoskim područjima, koja nastaju zbog nesavjesnog ponašanja pojedinaca, prikupljeno je i deponovano 350 m³ otpada..

Održavanje i uređenje javnih i zelenih površina

Projekat/Aktivnost	Rezultat
Održavanje javnih saobraćajnih površina	<ul style="list-style-type: none"> ✔ Ručno i mašinsko čišćenje uže gradske zone, središnjeg i rubnog dijela grada koje podrazumijeva kompletno čišćenje trgova, platoa i pješačkih staza sa trotoarima i eventuanim drugim površinama, te kompletno čišćenje trotoara i dijela kolovoza ulice u širini od po 0,70 metara računajući od ivičnjaka prema kolovozu sa obe strane ulice od mehaničkih nečistoća, smeća, uklanjanja naslaga u rigolama, te redovno pražnjenje korpica na saobraćajnim javnim površinama. ✔ Odvoz i deponovanje skupljenog materijala na deponiju ✔ Očišćeno javno – saobraćajnih površina 13.268.000 m²: <ul style="list-style-type: none"> ✔ Uža gradska zona 5.308.800 m² ✔ Središnji dio grada 7.532.000 m² ✔ Rubni dio grada 427.200 m² ✔ Ručno čišćenje površina, trgova, platoa, trotoara, pješačkih staza, dijela kolovoza 0,7 m od trotoara, uklanjanje otpadaka, pražnjenje posuda za otpatke sa depodovanjem sakupljenog materijala. Uža gradska zona i središnji dio grada 48 puta 84.400 m² (za vrijeme zimskog perioda januar i februar 2020.) <ul style="list-style-type: none"> ✔ Očišćene površine: uža gradska zona i središnji dio grada 2.700.800 m² ✔ Čišćenje rizle u skladu sa Operativnim planom zimske službe LOT 1 grad, krpanje udarnih rupa hladnim asfaltom po tenderu za održavanje tokom zimske službe, zimsko održavanje ulica, puteva i trotoara u skladu sa dobijenim tenderom ✔ Ručno pranje platoa ispred zgrade Vlade - 30.000 m² ✔ Kombinovano pranje pješačke zone – 12.500 m² ✔ Ručno i mašinsko sakupljanje rasutih tereta na saobraćajnica u Brčko distriktu BiH prouzrokovano saobraćajnim nezgodama <ul style="list-style-type: none"> ✔ počišćene javno saobraćajne površine 50 m² ✔ Mašinsko polijevanje kolovoza ulice (uži dio grada) direktnim

<p><i>Održavanje i uređenje javnih zelenih površina po nalogu investitora (Plan i program Vlade Brčko distrikta BiH za 2020. godinu)</i></p>	<p>posipanjem vodom iz cisterne sa ugrađenim mlaznicama - oprano 9.600 metara dužnih</p> <ul style="list-style-type: none"> ✔ Kompletno mašinsko polijevanje kolovoza ulice (središnji dijelovi grada dužine oko 18.700 m¹) direktnim posipanjem vodom iz cisterne sa ugrađenim mlaznicama - oprano 37.400 metara dužnih ✔ Kompletno mašinsko polijevanje kolovoza ulice (rubni dijelovi grada dužine 38.700 m) direktnim posipanjem vodom iz cisterne sa ugrađenim mlaznicama - oprano 38.700 metara dužnih ✔ Pranje javne površine od 31.600 m² šmrkovima (cisterna + dva radnika) - oprano 63.200 dužnih metara
<p><i>Održavanje i uređenje javnih zelenih površina po nalogu investitora (Plan i program Vlade Brčko distrikta BiH za 2020. godinu)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✔ Mašinsko košenje travnjaka (prvi, drugi i treći prioritet) - 2.630.676 m² ✔ Prekopavanje cvjetnih gredica, humiziranje i sadnja sezonskog cvijeća - 418 m² ✔ Prihrana površina mineralnim gnojivom (drveće, grmlje, cvijeće, ruže, određeni travnjaci) - 7.676 m² ✔ Orezivanje, zagrtanje /odgrtanje i okopavanje ruža - 1.448 m² ✔ Okopavanje i plijevljenje ruža - 4.718 m² ✔ Okopavanje i plijevljenje cvjetnih gredica - 3.690 m² ✔ Okopavanje i plijevljenje trajnica/ žive ograde/ grmova/ kultivara/ ukrasnih trava - 11.701 m² ✔ Okopavanje mladog drveća u drvoredima i ostalim javnim površinama 3.859 kom ✔ Zalijevanje cvjetnih gredica/ružičnjaka/trajnica/ukrasnih trava i kultivara/grmova/ žive ograde / kultivara 23.072 m² ✔ Orezivanje mlađe žive ograde/orezivanje stare žive ograde sa utovarom i odvozom - 17.499 m¹ ✔ Orezivanje trajnica -33 m² ✔ Mašinsko čišćenje i sakupljanje lišća sa travnjaka I/II prioritet i ostali travnjaci, sa utovarom i odvozom - 220.000 m² ✔ Prolječno i jesenje čišćenje grmova od otpadaka, i orezivanje/oblikovanje - 389 kom ✔ Orezivanje i sječa bolesnih, suvih i potencijalno opasnih grana i drveća (sa upotrebom korpe) - 76,50 h ✔ Prolječno izgrablavanje, čišćenje travnjaka I i II zone, sa utovarom i odvozom - 40 m² ✔ Zalijevanje travnjaka na kružnom toku kod bolnice i u naselju Ilićka - 1.510 m² i okopavanje 1.668 ✔ Sadjnja ruža/ trajnica/ ukrasnih trava/ kultivara i grmova, sa pripremom zemljišta i zalijevanjem - 686 kom ✔ Uklanjanje stare i sadnja nove žive ograde, uz zalijevanje - 69 metara dužnih ✔ Sadjnja drveća sa iskopom jama i ugradnja zaštitnih traka, letvi i pvc crijeva za zalivanje, sa malčiranjem - 185 kom ✔ Krčenje (ručno/mašinski) tankog drveća, drvenastog divljeg rastinja, korova - 382 m² ✔ Orezivanje krošnji mladog drveća van perioda vegetacije / krošanja srednjedobnog drveća / orezivanje grana drveća u toku vegetacije radi oslobađanja saobraćajne signalizacije ili rasvjete /suvih, bolesnih i opasnih grana na drveću, van i u vegetacijskoj

	<p>sezoni / sječa i uklanjanje drveća različite starosti i dimenzija – 67,5 h</p> <ul style="list-style-type: none"> ☑ Vađenje panjeva svih dimenzija iz terena - 9 kom ☑ Uklanjanje ocvalih cvjetova iz cvjetnjaka i ružičnjaka – 8.841 m² ☑ Uklanjanje suhih/oštećenih sadnica drveća i grmlja/kultivara, i/ili presađivanje sadnica na drugo mjesto - 110 kom ☑ Uklanjanje dotrajalih zaštitnih letvi i/ili njihovo ponovno uvezivanje uz stablo - 154 kom ☑ Tretiranje biljaka hemijskim sredstvima – 14.621 m² ☑ Otresanje teškog i mokrog snijega sa grana mladih drveća 90 kom ☑ Uklanjanje i zbrinjavanje rastresitog otpada sa zelenih površina 76 m² ☑ Košenje gradskog parka i ulica koje ga okružuju / košenje ostalih površina koje nisu predviđene planom, a po nalogu investitora – 380.204 m²
--	---

Vanplanske aktivnosti

<i>Pružanje usluga trećim licima (pravnim i fizičkim) prema zahtjevu, po cjenovniku preduzeća</i>	<ul style="list-style-type: none"> ☑ Služba za javnu higijenu realizovala je osam vanrednih usluga (većinom košenje, orezivanja i sječe stabala)
---	---

Održavanje prohodnosti puteva u zimskom periodu

Projekat/Aktivnost	Rezultat
<i>Održavanje prohodnosti puteva u gradskoj zoni</i>	<ul style="list-style-type: none"> ☑ Od 15.11.2020. do 31.12.2020. godine realizovan je ugovor o održavanju prohodnosti puteva u zimskom periodu na području grada LOT 1 (ugovor se realizuje do 15.04.2021.) ☑ U ovom periodu na poslovima održavanja prohodnosti puteva obezbijeđeno je stalno dežurstvo uz angažman specijalnih vozila ☑ Zaposlenici Službe za javnu higijenu angažovani na čišćenju snijega i kamenog agregata, a za rad na vozilima bili su angažovani vozači Službe za upravljanje otpadom.

Zbrinjavanje napuštenih pasa

Projekat/Aktivnost	Rezultat
<i>Rad Azila za napuštene životinje</i>	<ul style="list-style-type: none"> ☑ Broj intervencija ekipa na terenu – 463 ☑ Broj odraslih pasa uklonjenih sa ulica – 412 ☑ Broj štenadi uklonjenih sa ulice – 349 ☑ Broj pasa preuzetih iz azila od strane vlasnika – 12 ☑ Broj pasa poznatih vlasnika (ostavljenih u azilu) – 104 ☑ Trijaža (eutanazija) – odraslih pasa 465 ☑ Eutanazija štenadi – 0 ☑ Uginuća pasa – 66 odraslih pasa i 167 štenaca ☑ Broj udomljenih pasa iz azila – 61 odrasli pas i 18 štenaca ☑ Zahtjevi za vanrednim intervencijama – 264 ☑ Utrošeno 11.880 kg hrane u granulama i 14.310 kg dodatka hrani za pse ☑ Riješeno 89 zahtjeva građana od 102 ☑ Uklonjeno 1.802 kg lešina sa javnih površina

12. REVIZORSKI IZVJEŠTAJI

U 2020. godini nezavisna revizorska kuća “Grant Thornton” d.o.o. Banja Luka provela je u preduzeću reviziju finansijskih izvještaja za 2019. godinu, te dala **mišljenje s rezervom**. Kancelarija za reviziju Brčko distrikta BiH, koja je takođe u izvještajnom periodu revidirala finansijske izvještaje preduzeća za 2019. godinu, dala je **uslovno mišljenje**.

12.1. Izveštaj nezavisnog revizora

Izveštaj nezavisnog revizora	Grant Thornton d.o.o. Banja Luka Vase Pelagića 2/IV 78 000 Banja Luka Republika Srpska Bosna i Hercegovina T +387 51 211 509; +387 51 211 294 F +387 51 211 501 E office@ba.gt.com www.grantthornton.ba
Osnivačima Javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH	
Mišljenje sa rezervom	
Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH (u daljnjem tekstu “Preduzeće”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2019. godine, i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobitima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum, uključujući i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.	
Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski izvještaji fer prikazuju u svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Preduzeća na dan 31. decembra 2019. godine i njegovu finansijsku uspješnost, te njegove novčane tokove za godinu koja se završava na navedeni datum u skladu s Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko Distrikta.	

U dijelu izvještaja “Osnova za mišljenje s rezervom” se navodi:

Kao što je objelodanjeno u napomeni 17 uz priložene finansijske izvještaje, Zalihe na dan 31. decembra su iskazane u iznosu od 2.196.579 KM. S obzirom da je naše imenovanje za revizora Preduzeća, izvršeno nakon 31. decembra 2019. godine, nismo bili u mogućnosti prisustvovali popisu zaliha sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine. Imajući u vidu da stanje zaliha utiče na utvrđivanje rezultata poslovanja Preduzeća i tokove gotovine, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo da li su bile neophodne korekcije iskazanog stanja zaliha, pa samim tim ni potencijalni uticaj na rezultat tekućeg perioda i neto tokove gotovine.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 19 uz priložene finansijske izvještaje, kratkoročna potraživanja na dan 31. decembar 2019. godine iskazana su u iznosu od 9.630.427 KM. Potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2019. godine iznose 9.059.275 KM i preduzeće ne raspolaže sa evidencijom o starosnoj strukturi istih na osnovu koje bi se moglo sa dovoljno sigurnosti potvrditi iskazana vrijednost potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2019. godine, kao ni efekti korekcije po osnovu povećanja ispravke potraživanja i povećanje rashoda po osnovu ispravke istih. Takođe, Preduzeće nije izvršilo rezervisanje po osnovu procjene očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI 9 Finansijski instrumenti. Zbog nedostatka evidencije o starosnoj strukturi potraživanja od kupaca, nismo mogli napraviti vlastitu procjenu neophodnih rezervisanja za očekivane kreditne gubitke, pa samim tim ni uticaj na finansijske izvještaje na dan i za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2019. godine. Rezultat sprovedenih procedura nezavisne verifikacije na osnovu uzorka koji je obuhvatio pravna lica, uključujući i ostale revizorske procedure nisu nam omogućile da se uvjerimo u kompletnost iskazanih vrijednosti potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2019. godine.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 21 uz priložene finansijske izvještaje, Dugoročna rezervisanja na dan 31. decembra 2019. godine iskazana su u iznosu od 435.067 KM. Navedena rezervisanja uključuju i rezervisanja po osnovu sudskih sporova u iznosu od 210.022 KM. Preduzeće nije na dan 31. decembra 2019. godine izvršilo usklađivanje iskazanih rezervisanja po osnovu sudskih sporova za vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv Preduzeća na dan 31. decembra 2019. godine, a koja su iskazana u iznosu od 182.607 KM. U skladu sa navedenim dugoročna rezervisanja za sudske sporove su više iskazane za iznos od 27.415 KM, a rezultat perioda za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine manje iskazan za navedeni iznos. Dalje, Dugoročna rezervisanja iskazana u iznosu od 435.067 KM na dan 31. decembra 2019. godine, ne uključuje rezervisanja za troškove zaposlenih u skladu sa zahtjevima MRS 19 Primanja zaposlenih. Navedenim standardom se zahtjeva da se iznosi primanja koje su zaposlenici zaradili trebaju priznati kao obaveze, mjerene primjenom aktuarskih metoda. Preduzeće nije napravilo aktuarsku procjenu na dan 31. decembra 2019. godine u skladu sa zahtjevima standarda, te samim tim nije ni izvršilo rezervisanja po istom. U vremenu provedenom u reviziji, nismo bili u mogućnosti da napravimo vlastitu procjenu i utvrdimo iznos potrebnih rezervisanja, niti da kvalifikujemo efekte odstupanja od navedenog standarda na finansijske izvještaje Preduzeća na dan i za godinu koja završava na 31. decembar 2019. godine.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 22 uz priložene finansijske izvještaje, dugoročne obaveze na dan 31. decembar 2019. godine iskazane su u iznosu od 6.921.166 KM. Navedene obaveze uključuju i obaveze po dugoročnom kreditu u iznosu od 945.898 KM. Na dan 31. decembar 2019. godine Preduzeće nije, u skladu sa zahtjevima paragrafa 69 MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja, izvršilo reklasifikaciju kratkoročnog dijela dugoročnih obaveza u iznosu od 328.162 KM na kratkoročne finansijske obaveze. U skladu sa navedenim, kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembar su manje iskazane, a dugoročne obaveze više iskazane za iznos od 328.162 KM.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 24 uz priložene finansijske izvještaje, obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembra 2019. godine iznose 4.136.780 KM. Rezultat sprovedenih procedura nezavisne verifikacije na osnovu uzorka, uključujući i ostale revizorske procedure nisu nam omogućile da se uvjerimo u kompletnost iskazanih vrijednosti obaveza prema dobavljačima na dan 31. decembra 2019. godine.

Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja MSFI 9 Finansijski instrumenti i MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima, su u obavezi da se primjenjuju u Brčko distriktu BiH pri izradi finansijskih izvještaja koji se odnose na razdoblja koja počinju od 01. januara 2018. godine. Kao što je to objelodanjeno u napomeni 2 uz pojedinačne finansijske izvještaje Preduzeća nije primjenilo gore navedene standarde izrade finansijskih izvještaja sa stanjem na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine, što nije u skladu zakonskom regulativom i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Zbog navedenog, priloženi pojedinačni finansijski izvještaji se ne mogu smatrati izvještajima koji su sastavljeni u potpunosti u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo mogli utvrditi efekte korekcija i reklasifikacija na rezultat poslovanja Preduzeća.

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prematim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Preduzeće u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe

Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja sa rezervom.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Brčko, 25. novembar 2020. godine

Aleksandar Džombić, PhD
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Nevena Milinković
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

12.2. Izveštaj Kancelarije za reviziju Brčko distrikta BiH

Kancelarija za reviziju Brčko distrikta BiH dala je **uslovno mišljenje** za finansijske izvještaje JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH za 2019. godinu.

U dijelu **Mišljenje o finansijskim izvještajima** – Osnov za izražavanje mišljenja navedeno je:

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Iskazana nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti stalne imovine u aktivi bilansa stanja uvećana je za efekte rashodovanja stalne imovine i prometa konta sredstava u pripremi. (7.3.1.)
2. Preduzeće nije izvršilo upis povećanja osnovnog kapitala, odnosno nije izvršilo dokapitalizaciju kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, za vrijednost nekretnina i pokretnih stvari, preuzetih od strane osnivača po okončanju diobenog bilansa. (Detaljnije u tački 7.3.5.)
3. Preduzeće nije na dan bilansiranja obaveze u iznosu od 163.000,00 KM, koje se odnose na obaveze prema Direkciji za finansije Brčko distrita BiH (povezanim pravnim licima) po osnovu isporuke vode izvršene prije osnivanja Preduzeća, usaglasilo sa Direkcijom za finansije Brčko distrikta BiH. (Detaljnije u tački 7.3.6.)

Uslovno mišljenje

Po našem mišljenju, osim za efekte navedene u prethodnim tačkama, finansijski izvještaji, po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno, stanje imovine, kapitala i obaveza na dan 31. decembra 2019. godine, rezultat poslovanja Javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

U dijelu **Mišljenje o usklađenosti – Osnov za izražavanje mišljenja** navedeno je:

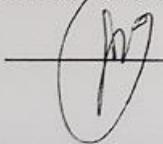
1. Preduzeće nije postupilo po Zaključku Skupštine u dijelu:
 - Pribavljanja saglasnosti osnivača na pravilnike i njihove izmjene i dopune koji regulišu plate, naknade, minuli rad, topli obrok, dnevnice i druga primanja;
 - Izrade nove organizacije Preduzeća i programa prijevremenog penzionisanja radnika.
2. Preduzeće je u toku 2019. godine zaključivalo ugovore o djelu i ugovore o obavljanju povremenih i privremenih poslova bez postojanja propisanog zakonskog akta o vrsti i obimu tih poslova i načinu angažovanja, te dokumentovanja kontrole izvršenja obima i kvaliteta posla. Za ove namjene isplaćeno je 123.746,00 KM.
3. Nedostaci i slabosti u procesu javnih nabavki se ogledaju u poništenju značajnog broja postupaka, što je Preduzeću prouzrokovalo dodatne troškove (troškove ponovnog provođenja postupka, troškove iznajmljivanja opreme, troškove usluga i sl.) i ukazuje na neefikasno korištenje javnih sredstava. Preduzeće je provelo više postupaka po direktnom sporazumu za nabavku istih usluga (usluge kolektivnog osiguranja zaposlenih, usluge čišćenja objekata, usluge iznajmljivanja vozila za odvoz smeća, nabavka kancelarijskog namještaja i opreme), što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
4. Preduzeće nije, u cilju naplate potraživanja, provodilo sve mjere predviđene Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja, što za posljedicu ima povećanje spornih potraživanja u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 900.030,86.

Uslovno mišljenje

Prema našem mišljenju, osim za efekte navedene u prethodnim tačkama, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Preduzeća za 2019. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

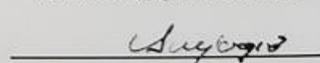
Zamjenik glavnog revizora

mr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

Na osnovu zaključaka revizora, direktor je dodijelio zaduženja za otklanjanje uočenih problema i poboljšanje funkcionisanja poslovnih procesa kod kojih su revizijom uočene manjkavosti.

13. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA ZA 2020. GODINU

U savremenim uslovima poslovanja, nije moguće zamisliti upravljanje poslovanjem i razvojem preduzeća bez kvalitetnih finansijskih informacija.

Informacijske potrebe pojedinih korisnika (osnivača, zaposlenih, zajmodavaca, dobavljača i ostalih povjerilaca, kupaca i dr.) mogu biti različite, a zavise prvenstveno od karaktera i vrste odluke koju korisnik informacije treba da donese.

Cilj sastavljanja finansijskih izvještaja jeste da zainteresovanim stranama pružimo bitne informacije o imovinskom, prinosnom i finansijskom položaju preduzeća. Tabelarni prikazi koji slijede u izvještaju prezentuju računovodstvene podatke neophodne za sagledavanje ostvarenih rezultata poslovanja.

Racionalizacija svih troškova i efikasnije poslovanje, te stalna finansijska kontrola, upravljanje obrtnim kapitalom, kao i upravljanje novčanim sredstvima neizostavne su odrednice koje su doprinijele uspješnom poslovanju JP „Komunalno Brčko“ u 2020. godini.

Prezentovani finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH, MRS, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Pravilnika o računovodstvenim politikama JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

U nastavku su prikazani Bilans stanja, Bilans uspjeha i Izvještaj o novčanim tokovima za tri posljednje godine, a finansijska analiza izvršena za izvještaje koji se odnose na period 01.01.-31.12.2020. godine.

13.1. Bilans uspjeha

Finansijska analiza Bilansa uspjeha predstavlja analizu prihoda i rashoda, čijim se sučeljavanjem dobija finansijski rezultat

	2018.	2019.	2020.
Poslovni prihodi	42.318.583	42.932.981	44.180.364
Prihodi od prodaje učinaka	42.273.140	42.891.815	44.144.086
Ostali poslovni prihodi	45.443	41.166	36.278
Poslovni rashodi	40.830.479	41.602.685	43.800.615
Nabavna vrijednost prodane robe	25.645.913	26.289.779	28.079.152
Materijalni troškovi	1.940.196	2.134.998	2.156.907
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	9.813.414	10.396.177	10.772.495
Troškovi proizvodnih usluga	1.432.441	862.715	788.032
Amortizacija	1.084.289	1.387.257	1.507.601
Nematerijalni troškovi	914.226	531.759	496.428
Dobit od poslovnih aktivnosti	1.488.104	1.330.296	379.749
Poslovni gubitak			
Finansijski prihodi	151.897	256.135	180.015
Finansijski rashodi	410.330	81.915	71.572
Dobit iz finansijske aktivnosti	-	174.220	108.443
Gubitak iz finansijske aktivnosti	258.433	-	-
Dobit redovne aktivnosti	1.229.671	1.504.516	488.192
Gubitak redovne aktivnosti	-	-	-
Ostali prihodi i dobici	211.665	846.315	1.140.147
Ostali rashodi i gubici	329.800	1.450.257	448.025
Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda	-	-	692.122
Gubitak po osn.ost. prihoda i rashoda	118.135	603.942	-
Dobit prije oporezivanja	1.111.536	900.574	1.180.314
Gubitak poslovanja prije poreza	-	-	-
Porez na dobit	-	-	-
Neto dobit	1.111.536	900.574	1.180.314
Neto gubitak perioda	-	-	-
Prosječan broj zaposlenih	453	476	477

13.1.1. Poslovni prihodi

U Bilansu uspjeha poslovni prihodi su iskazani u iznosu od 44.180.364 KM, odnose se na prihode od prodaje učinaka i ostale poslovne prihode, ostvareni su u iznosu većem za 2,91% u odnosu na prethodnu godinu, a struktura istih data je u sljedećem pregledu:

r/b	Opis	2019.	2020.	Indeks
	1	2	3	3/2
1.	Prigodi od prodaje el.energije	35.203.003	36.531.498	103,77
2.	Prihodi od prodaje vode	2.157.884	2.185.735	101,29
3.	Prihodi od usluga odvoza smeća	2.440.333	2.444.315	100,16
4.	Prihodi od ostalih usluga koje pruža RJ Elektrodistribucija	638.934	650.967	101,88
5.	Prihodi od ostalih usluga koje pruža RJ Vodovod i kanalizacija	336.196	159.277	47,38
6.	Prihodi od fiksnih naknada za cijenu vodnih usluga	606.313	619.393	102,16
7.	Prihodi od ostalih usluga koje pruža RJ Čistoća	1.509.152	1.552.900	102,90
8.	Ostali poslovni prihodi	41.166	36.279	88,13
	U K U P N O:	42.932.981	44.180.364	102,91

Najznačajnije učešće u poslovnim prihodima imaju prihodi od prodaje električne energije **82,69%**, zatim prihodi od usluga odvoza smeća 5,53%, prihodi od prodaje vode 4,95%, prihodi od ostalih usluga čistoće 3,51%, i td.

13.1.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 43.800.615 KM i veći su za 5,28% u odnosu na poslovne rashode prethodne godine. U odnosu na prošlu godinu povećani su troškovi nabavke el. energije, materijalni troškovi, troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih i troškovi amortizacije. Struktura poslovnih rashoda data je u tabeli ispod:

R.b.	Opis	2019.	2020.	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nabavna vrijednost el. energije	26.289.779	28.079.152	106,81
2.	Materijalni troškovi	2.134.998	2.156.907	101,03
3.	Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	10.396.177	10.772.495	103,62
4.	Troškovi proizvodnih usluga	862.715	788.032	91,34
5.	Amortizacija	1.387.257	1.507.601	108,67
6.	Nematerijalni troškovi	531.779	496.428	93,35
	UKUPNO	41.602.686	43.800.615	105,28

Troškovi nabavne vrijednosti električne energije u 2020. godini ostvareni su u iznosu od 28.079.152 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 6,81% ili nominalno izraženo za 1.789.373KM. Veći troškovi nabavke el. energije posledica su veće ulazne cijene el. energije, koja je za 2019. godinu iznosila 9,67 f/kWh, a u 2020. godini prosječna ulazna cijena je iznosila 10,2953 f/kWh.

Materijalni troškovi ostvareni su u iznosu od 2.156.907 KM i veći su u odnosu na 2019. godinu za 1,03%. U materijalne troškove pored troškova utrošenog i potrošnog materijala ulaze troškovi HTZ opreme, troškovi kancelarijskog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi rezervnih dijelova i sitnog inventara i sl.

Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih ostvareni su u iznosu od 10.772.495 KM i veći su u odnosu na 2019. godinu za 3,62% ili 376.318 KM. Na povećanje troškova plata uticalo je uvođenje pozicije zamjenik direktora – dva izvršioca, povećanje troškova po osnovu Ugovora o privremenim i povremenim poslovima, angažovanje pripravnika, povećanje koeficijenta NK radnicima i vozačima, uvođenje naknade za pripravnost isl.

U troškove plata i ostalih primanja zaposlenih ulaze: troškovi bruto plata, troškovi naknade za topli obrok, otpremnine u penziju, materijalne pomoći zaposlenim, troškovi službenih putovanja, troškovi naknada članovima UO, troškovi naknada po osnovu Ugovora o privremenim i povremenim poslovima i sl.

Troškovi proizvodnih usluga ostvareni su u iznosu od 788.032 KM i manji su za 8,66% u odnosu na 2019. godinu. U odnosu na prošlu godinu značajno su smanjeni troškovi iznajmljivanja i zakupa, troškovi izrade i dorade učinaka, troškovi reklame i sponzorstva, ali su i značajno povećani troškovi održavanja (adaptacija prostora, održavanje i servisiranje pumpnih postrojenja te održavanje i servisiranje teretnih vozila i radnih mašina). U troškove proizvodnih usluga ulaze troškovi usluga održavanja i servisiranja vozila i opreme, troškovi iznajmljivanja radnih mašina i vozila, troškovi održavanja aplikativnih softvera, troškovi usluga oglašavanja, troškovi reklamnog materijala, usluge održavanja higijene, zaštitarske usluge i sl.

Troškovi amortizacije ostvareni su u iznosu od 1.507.601KM i veći su u odnosu na 2019. godinu za 8,67% što pokazuje da je najveći dio nabavljenih vozila i opreme stavljen u upotrebu.

Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine obračunata je primjenom stopa amortizacije utvrđenih Računovodstvenim politikama preduzeća.

Nematerijalni troškovi ostvareni su u iznosu od 496.428KM i manji su u odnosu na 2019. godinu za 6,64%. U nematerijalne troškove ulaze: troškovi edukacije, troškovi reprezentacije, troškovi premije osiguranja, bankarske usluge, telefonske usluge, troškovi poreza, regulatornih naknada, sudske takse isl.

Sučeljavanjem poslovnih prihoda i poslovnih rashoda ostvaren je poslovni dobitak u iznosu od 379.749 KM.

13.1.3. Finansijski prihodi

U Bilansu uspjeha su finansijski prihodi iskazani u iznosu od 180.015 KM i manji su u odnosu na 2019. godinu za 29,72%, a odnose se prihode od zateznih kamata zbog kašnjenja u plaćanju korisnika komunalnih usluga, kamate po presudama, kamate na depozit po viđenju isl.

13.1.4. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi su iskazani u iznosu od 71.572 KM, a odnose se na kamate po revolving kreditima 54.242 KM, kamate po dugoročnom kreditu 14.854, te zatezne kamate po sudskim presudama, razrezima i sl.

13.1.5. Ostali prihodi

Ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 1.140.147 KM, a odnose se na prihode od naplaćenih potraživanja od kupaca za koje je izvršen indirektni otpis potraživanja (477.451 KM), primitke (grantovi vlade Brčko distrikta 499.696 KM) i prihode po osnovu smanjenja obaveza (163.000 KM).

13.1.6. Ostali rashodi i gubitci

Na poziciji ostalih rashoda i gubitaka iskazan je iznos od 448.025 KM koji se odnosi na rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja (indirektni otpis), rashode na osnovu pravosnažnih sudskih presuda, troškove sudskog postupka po sudskim presudama, naknade šteta po presudama (materijalne i nematerijalne) – solidarni dug zbog ujeda pasa lualica i načinjene materijalne štete, naknadno utvrđene ostale rashode, gubitke iznad dozvoljenih, grantove za izgradnju TS, rashode iz ranijih godina isl.

Sučeljavanjem ukupnih prihoda i rashoda i gubitaka, Preduzeće je period 01.01.-31.12.2020. godine iskazalo dobit perioda u iznosu od 1.180.314 KM.

13.2. Bilans stanja

Bilans stanja predstavlja trenutnu sliku imovinske situacije preduzeća, odnosno veličinu i strukturu sredstava i izvora sredstava na osnovu kojih se može vidjeti materijalni odnosno finansijski položaj preduzeća.

	2018.	2019.	2020.
AKTIVA			
Stalna sredstva	9.971.155	10.786.015	9.797.683
Nematerijalna sredstva	1.215.457	955.459	805.460
Nekretnine, postrojenja i oprema	8.755.698	9.825.853	8.992.223
Obrtna sredstva	14.627.970	12.437.851	16.120.377
Zalihe	2.123.211	2.196.579	2.273.454
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.032.037	569.967	2.222.569
Kratkoročna potraživanja	9.472.722	9.630.427	11.575.300
Aktivna vremenska razgraničenja	-	40.878	49.054
Poslovna aktiva	24.599.125	23.223.866	25.918.060
Vanbilansna aktiva	137.937.567	137.937.567	137.937.567
Ukupna aktiva	162.536.692	161.161.433	163.855.627
PASIVA			
Kapital	5.260.989	6.161.563	7.341.877
Osnovni kapital	2.000	2.000	2.000
Rezerve	700.000	700.000	700.000
Neraspoređena dobit	4.558.989	5.459.563	6.639.877
Gubitak do visine kapitala	-	-	-
Dugoročna rezervisanja	350.000	435.067	598.823
Dugoročne obaveze	5.975.353	6.921.166	6.258.674
Kratkoročne obaveze	10.767.619	8.044.117	8.939.586
Pasivna vremenska razgraničenja	2.245.164	1.661.953	2.779.100
Poslovna pasiva	24.599.125	23.223.866	25.918.060
Vanbilansna pasiva	137.937.567	137.937.567	137.937.567
Ukupna pasiva	162.536.692	161.161.433	163.855.627

13.2.1. Stalna sredstva i dugoročni plasmani

U Bilansu stanja na dan 31.12.2020. godine, stalna sredstva su iskazana u neto iznosu od 9.797.683 KM, od čega se 805.460 KM odnosi na nematerijalna stalna sredstva, dok se 8.987.520 KM odnosi na nekretnine postrojenja i opremu, te 4.703 KM na ostala (specifična) stalna materijalna sredstva. Iznos stalnih sredstva je manji u odnosu na prošlu godinu za 9,16% iz razloga što nije bilo značajnijih ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu.

13.2.2. Tekuća sredstva

Vrijednost **tekućih sredstava** iskazana je u iznosu od 16.120.377 KM, a odnose se na:

- a) Zalihe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara u iznosu od....2.273.454 KM
- b) Gotovinu i gotovinske ekvivalente u iznosu od2.222.569 KM
- c) Kratkoročna potraživanja11.575.300 KM
- d) Aktivna vremenska razgarničenja49.054 KM

Zalihe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara na dan 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 2.273.454 KM, a odnose se na:

- a) Sirovine i materijal u skladištu 2.167.068 KM
- b) Sitan inventar na zalihi 106.386 KM

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 2.222.569 KM i odnose se na stanje novčanih sredstava na transakcionim računima u bankama i gotovinu u blagajni.

U Bilansu stanja ukupna **kratkoročna potraživanja** iskazana su u iznosu od 11.575.300 KM, a njihova struktura data je u sledećem pregledu:

- a) Potraživanja od kupaca u zemlji10.910.480 KM
- b) Potraživanja za zatezne kamate582.502 KM
- c) Potraživanja od fondova za bolovanja82.318 KM

Struktura **kratkoročnih potraživanja od kupaca** data je u tabeli ispod:

	Redovna potraživanja	Sporna potraživanja	Ispravka vrijednosti	Neto vrijednost
Isporuka el. energije	7.141.930,16	2.414.375,57	2.521.137,88	7.035.167,85
Isporuka vode	574.377,10	1.047.693,34	153.471,47	1.468.598,97
Usluge odvoza smeća	556.250,72	1.397.868,33	351.456,67	1.602.662,38
Ostale usluge preduzeća	804.051,17	737.816,79	737.816,79	804.051,17
	9.076.609,15	5.597.754,03	3.763.882,81	10.910.480,37

Ukupna bruto potraživanja od kupaca na dan 31.12.2020. godine iznose 14.674.363. Ispravka vrijednosti potraživanja iznosi 3.763.883 KM i čini 25,65% ukupne bruto vrijednosti potraživanja od kupaca. Neto vrijednost potraživanja iznosi 10.910.480 KM. Iznos spornih potraživanja je u cijelosti utužen, a Preduzeće redovno obračunava zakonsku zateznu kamatu kupcima za sva potraživanja kojima je istekao period dospijeća naznačen na računu.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 49.054 KM, a odnose se na unaprijed plaćene premije osiguranja.

13.2.3. Kapital

Na dan bilansiranja, na pozicij kapitala iskazan je iznos od 7.341.877 KM, od čega se na uplaćeni kapital prilikom osnivanja Preduzeća odnosi 2.000 KM, na zakonske rezerve 700.000 KM i na neraspoređenu dobit izvještajne i ranijih godina 6.639.877 KM.

13.2.4. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 598.823 KM, a odnose se na rezervisanja za započete sudske postupke koji su pokrenuti protiv Preduzeća 162.558 KM i ostale unaprijed naplaćene odložene prihode – subvencije 436.265 KM.

13.2.5. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 6.258.674 KM, a odnose se na obavezu prema osnivaču – Brčko distriktu BiH (nekretnine i pokretne stvari date od strane osnivača u momentu osnivanja Preduzeća) u iznosu od 5.975.268 KM i obaveze po dugoročnom kreditu u iznosu od 283.406 KM.

13.2.6. Kratkoročne obaveze

Na poziciji kratkoročnih obaveza u Bilansu stanja iskazan je iznos od 8.939.586KM, koji se odnosi na sledeće obaveze:

- a) Kratkoročne finansijske obaveze..... 2.585.874 KM
- b) Obaveze iz poslovanja.....5.367.545 KM
- c) Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih 826.697 KM
- d) Druge obaveze..... 5.706 KM
- e) Obaveze za PDV 153.764 KM

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 2.585.874 KM i odnose se na obaveze po revolving kreditima 2.250.000 KM, kratkoročni dio dugoročnih obaveza 334.331 KM i obaveze za pogrešne uplate u iznosu od 1.543 KM.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 5.367.545 KM, a odnose se na:

- Primljene avanse..... 668.935 KM
- Obaveze prema dobavljačima 4.698.610 KM

Od navedenog iznosa obaveza prema dobavljačima, na obaveze prema Elektroprivredi RS odnosi se 4.107.800 KM (dio fakture za 11/20 (500.000 KM) i faktura za 12/20 (3.607.800 KM), koja dopijeva za plaćanje 20.01.2021. godine).

Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 826.697 KM, a odnose se na obaveze na platu za mjesec 12/2020, čija struktura je data u nastavku:

- Obaveze po osnovu plata i naknada.....516.570 KM
- Obaveze po osnovu poreza na plate i naknade..... 20.244 KM
- Obaveze za doprinose po osnovu plata i naknada ... 258.443 KM
- Obaveze po osnovu bolovanja..... 31.440 KM

13.2.7. Druge obaveze

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 5.706 KM, a odnose se obaveze za naknade članovima Upravnog odbora Preduzeća u iznosu od 4.757 KM, obaveze za poreze na naknade u iznosu od 529 KM i obaveze za poreze po obnovu Ugovori o privremenim i povremenim poslovima u iznosu od 420 KM.

Obaveze za uplatu PDV za obračunski period iskazane su u iznosu od 153.764 KM.

13.2.8. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu u 2.779.100 KM, a odnose se na obračunate ostale troškove tekućeg perioda u iznosu od 16.466 KM i odložene prihode (grant Vlade Brčko distrikta BiH) namijenjen za nabavku vozila i opreme, izgradnju trafo stanica i sl.

13.3. Izveštaj o novčanim tokovima

	2018.	2019.	2020.
I GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	50.364.168	49.070.658	51.935.567
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	49.026.291	50.678.626	49.639.848
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.337.877	-	2.295.719
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	-	1.607.968	-
II GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	49.931	-	84.994
Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	-	-
Neto prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	49.931	-	84.994
Neto odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	-	-
III GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
Priliv gotovine iz finansijske aktivnosti	5.000.000	4.000.000	3.800.646
Odlivi gotovine iz finansijske aktivnosti	4.000.000	4.854.102	4.528.757
Neto odlivi gotovine iz finansijske aktivnosti	-	854.102	728.111
Neto prilivi gotovine iz finansijske aktivnosti	1.000.000	-	-
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	55.414.099	53.070.658	55.821.207
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	53.026.291	55.532.728	54.168.605
NETO PRILIVI GOTOVINE	2.387.808	-	1.652.602
NETO ODLIVI GOTOVINE	-	2.462.070	-
GOTOVINA NA POČETKU IZVJ.PERIODA	644.230	3.032.037	569.967
GOTOVINA NA KRAJU IZVJ.PERIODA	3.032.037	569.967	2.222.569

U prethodnoj tabeli su prikazane informacije o izvorima i upotrebi gotovine tokom 2020. godine.

13.4. Izabrani finansijski podaci

	2018.	2019.	2020.
Izabrani podaci iz bilansa uspjeha			
Poslovni prihodi	42.318.583	42.932.981	44.180.364
Prihodi od prodaje	42.273.140	42.891.815	44.144.086
Poslovni rashodi	40.830.479	41.602.685	43.800.615
EBIT	1.852.991	1.371.045	415.043
EBIT marža	4,38%	3,20%	0,94%
EBITDA	2.937.280	2.758.302	1.922.644
EBITDA marža	6,94%	6,43%	4,36%
Neto dobit	1.111.536	900.574	1.180.314
Neto profitna marža	2,62%	2,10%	2,67%
Izabrani podaci iz bilansa stanja			
Gotovina i kratkoročni finansijski plasmani	3.032.037	569.968	2.222.569
Nekretnine, postrojenja i oprema	8.752.164	9.825.853	8.987.520
Poslovna aktiva	24.599.125	23.223.866	25.918.060
Finansijske obaveze	4.163.898	3.309.796	2.869.280
Ukupan kapital	5.260.989	6.161.563	7.341.877
Ostali ključni finansijski podaci			
Rentabilnost kapitala (ROE)	0,21	0,14	0,17
Rentabilnost imovine (ROA)	0,04	0,03	0,05
Rentabilnost investiranog kapitala (ROIC)	5,05	4,17	5,10
Koeficijent finansijske stabilnosti	0,88	0,82	0,69
Finansijske obaveze/kapital	0,79	0,53	0,39

13.5. Finansijski pokazatelji

Osnovno ekonomsko pravilo u poslovanju je - *poslovati profitabilno i ostati platno sposoban.*

	2018.	2019.	2020.
Pokazatelji profitabilnosti			
EBITDA marža	6,94%	3,20%	4,36%
Marža poslovne (bruto) dobiti	3,52%	3,10%	0,86%
Marža neto dobiti	2,62%	2,10%	2,67%
Rentabilnost kapitala (ROE)	0,21	0,14	0,17
Rentabilnost ukupne imovine (ROA)	0,04	0,03	0,05
Rentabilnost investiranog kapitala (ROIC)	4,97	4,17	5,10
Pokazatelji aktivnosti			
Koeficijent obrta ukupne imovine	1,73	1,89	1,76
Koeficijent obrta kratkoročne imovine	2,91	3,54	2,82
Broj dana naplate od kupaca	74	77	83
Broj dana plaćanja dobavljačima	81	64	59
Prihodi od prodaje po zaposlenom (KM)	93.318	90.109	92.545
Troškovi osoblja po zaposlenom (KM)	21.663	21.841	22.584
Prosječan broj zaposlenih	453	476	477
Pokazatelji finansijskog stanja			
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,28	0,07	0,25
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,16	1,27	1,55
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,35	1,54	1,80
Koeficijent finansijske stabilnosti	0,88	0,82	0,69
Kapital/ukupna aktiva	0,21	0,26	0,28
Finansijske obaveze /kapital	0,79	0,53	0,39
Finansijske obaveze/EBITDA	1,41	1,19	1,49
Kapital/stalna imovina	0,52	0,57	0,75
Kapital + dugoročne obaveze /stalna imovina	1,12	0,56	1,45
Pokazatelji ekonomičnosti			
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,02	1,02	1,03
Ekonomičnost poslovanja/prodaja	1,03	1,03	1,01
Ekonomičnost finansiranja	0,37	3,12	2,52
Pokazatelji zaduženosti			
Koeficijent zaduženosti	0,79	0,73	0,72
Koeficijent vlastitog finansiranja	0,21	0,27	0,28
Koeficijent finansiranja	3,68	2,76	2,53

Analiza finansijskih izvještaja je najvažniji dio cjelokupne analize poslovanja preduzeća. Analiza omogućava odgovor na pitanje kako je preduzeće poslovalo u prethodnom periodu te kako poboljšati

rezultate u narednom periodu. Finansijska analiza predstavlja važan alat koji menadžment preduzeća koristi prilikom donošenja poslovnih odluka vezanih za upravljanje poslovanjem i razvojem preduzeća.

Racio analiza, u matematičkom smislu, predstavlja operaciju stavljanja u odnos jedne bilansne pozicije prema drugoj kako bi se dobio pokazatelj koji ukazuje na slabosti ili snagu poslovanja preduzeća.

Racio pokazatelji se mogu klasifikovati u sledeće grupe:

- a) Pokazatelji profitabilnosti (rentabilnosti)
- b) Pokazatelji aktivnosti.
- c) Pokazatelji finansijskog stanja,
- d) Pokazatelji ekonomičnosti,
- e) Pokazatelji zaduženosti

13.5.1. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti izražavaju snagu zarade preduzeća, odnosno pokazuju ukupni efekat likvidnosti, upravljanja imovinom i dugom u cilju ostvarivanja profita. Pokazatelji profitabilnosti se mogu svrstati u dvije grupe:

1. Pokazatelji koji pokazuju profitabilnost u odnosu prema prodaji
 1. Bruto marža profita
 2. Neto marža profita
2. Pokazatelji koji pokazuju profitabilnost u odnosu prema ulaganjima
 1. Rentabilnost imovine
 2. Rentabilnost kapitala

U 2020. godini preduzeće je ostvarilo neto dobit, a samim tim stvorilo uslove za izračunavanje pokazatelja profitabilnosti na osnovi kojih se može ocijeniti bonitet preduzeća.

Marža bruto dobiti izračunava se stavljanjem u odnos bruto dobiti i prihoda od prodaje. Što je marža bruto dobiti veća, preduzeće je uspješnije u ostvarivanju zarade.

Neto marža profita je najprecizniji pokazatelj konačnih učinaka realizovanih poslova i pokazuje koliki postotak prihoda ostaje u vidu dobiti kojom se može raspolagati. Iako javna preduzeća ne spadaju u grupu profitabilnih preduzeća, marža neto dobiti je znatno povećana u odnosu na prethodnu godinu.

Pokazatelj povrata na ukupnu imovinu (ROA) pokazuje sposobnost preduzeća da korištenjem raspoložive imovine ostvari dobit.

Pokazatelj povrata na ukupni kapital (ROE) pokazuje snagu zarade u odnosu na ulaganja.

Zbog specifičnosti uslova osnivanja JP „Komunalno Brčko“ (sva infrastruktura se ne nalazi u našem vlasništvu, nego u vlasništvu našeg osnivača (nama je data na upravljanje i održavanje), izračunavanje pokazatelja ROA i ROE ne prikazuje realni prinos na kapital i prinos na imovinu. Preduzeće ostvari prihode i rashode, a samim tim i iskazanu dobit koristeći imovinu i kapital koja se ne nalazi u našem vlasništvu.

13.5.2. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti poslovanja mjere koliko efikasno preduzeće upotrebljava svoje resurse, odnosno brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Koeficijenti obrta imovine pokazuje koliko se puta u jednoj godini imovina pretvori u prihode, odnosno odnos između ukupnih prihoda i ukupne kratkoročne imovine. Koeficijent obrta potraživanja pokazuje koliko puta godišnje se potraživanja naplate, odnosno pretvore u novac. Pokazatelj dana vezivanja sredstava odražava prosječno vrijeme u danima kada su potraživanja nenaplaćena. Što je veći broj nenaplaćenih dana to je veća mogućnost kašnjenja u potraživanja. Prilikom tumačenja ovog pokazatelja treba uzeti u obzir uslove koje preduzeće nudi svojim kupcima. Konkretno u našem slučaju je to 25 dana po isteku mjeseca.

13.5.3. Pokazatelji finansijskog stanja

13.5.3.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti imaju za cilj da ukažu na sposobnost preduzeća da izmiruje svoje kratkoročne obaveze uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U konkretnom slučaju možemo primijetiti da su u 2020. godini svi pokazatelji likvidnosti znatno bolji u odnosu na prošlu i prethodnu godinu, što pokazuje da preduzeće blagovremenije izmiruje dospjele obaveze prema povjeriocima.

- a) Racio trenutne likvidnosti pokazuje sposobnost preduzeća da novčanim sredstvima izmiruje dospjele obaveze, odnosno mora imati finansijsku ravnotežu između raspoloživih novčanih sredstava i dospelih obaveza. U 2020. godini preduzeće je 1KM kratkoročnih obaveza pokrivalo sa 0,25 KM novčanih sredstava, što pokazuje da preduzeće nije bilo u stanju da kratkoročne obaveze izmiri samo novčanim sredstvima, odnosno da poređenjem sa standardnim pokazateljom, možemo zaključiti da Preduzeće nema zadovoljavajuću trenutnu likvidnost.
- b) Racio tekuće likvidnosti pokazuje sposobnost preduzeća da kratkoročnom imovinom pokrije dospjele kratkoročne obaveze. U 2020. godini 1KM kratkoročnih obaveza je bio pokriven sa 1,80 novčanih sredstava. U poređenju sa standardnim pokazateljom tekuće likvidnosti (2:1) možemo primijetiti da je preduzeće blizu da ostvari tekuću likvidnost, ali da je u odnosu na prethodne godine ostvarilo značajan napredak.
- c) Racio ubrzane likvidnosti pokazuje sposobnost preduzeća da kratkoročnom imovinom umanjenom za zalihe izmiruje dospjele kratkoročne obaveze. U 2020. godini preduzeće je 1KM kratkoročnih obaveza pokrivalo sa 1,55 KM likvidnih sredstava, što u poređenju sa propisanim standardom (>1) pokazuje da je preduzeće ostvarilo ubranu likvidnost.
- d) Koeficijent finansijske stabilnosti u odnosu na prethodnu godinu prikazuje stagnaciju, što predstavlja pozitivnu tendenciju jer pokazuje da je manji dio dugoročne imovine finansiran iz kratkoročnih izvora finansiranja, a što je u skladu sa pravilima finansiranja.

Pretpostavka za održavanje likvidnosti preduzeća je da su dugoročno vezana sredstva jednaka dugoročnim izvorima finansiranja, a kratkoročno vezana sredstva, kratkoročnim izvorima finansiranja. Da bi se likvidnost permanentno održavala, mobilisanje kratkoročno vezanih sredstava mora biti brže od dospjeća kratkoročnih obaveza. Upotrebom strategije upravljanja gotovinom, potraživanjima od kupaca, zalihama i kratkoročnim zaduživanjem se može postići brže mobilisanje kratkoročno vezanih sredstava, čime se obezbjeđuju novčana sredstva neophodna za izmirenje dospelih obaveza.

13.5.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. U pravilu pokazatelji bi trebali biti veći od 1, odnosno, što veći, to se više prihoda ostvaruje na jedinici rashoda. U našem slučaju, Preduzeće je u 2020. godini na 1 KM rashoda ukupnog poslovanja ostvarilo 1,03 KM prihoda i ostvarilo pozitivno poslovanje.

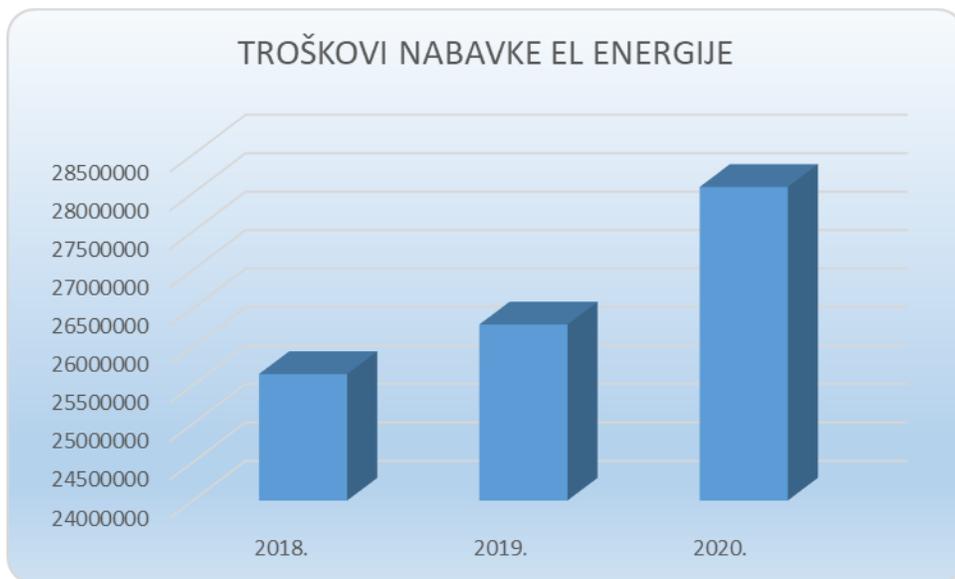
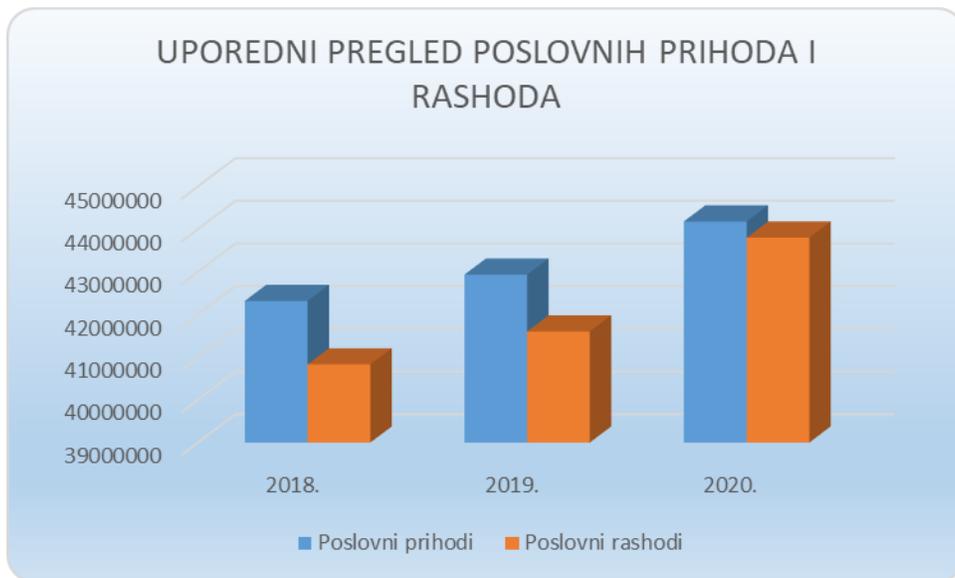
13.5.5. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti pokazuju do koje mjere preduzeće koristi zaduživanje kao oblik finansiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. U našem slučaju primjećujemo da koeficijent vlastitog finansiranja, ima blagu tendenciju rasta i da u 2020. godini iznosi 0,28%, odnosno da je finansiranje vršeno 0,72% iz tuđih sredstava. Standardom je propisano da pokazatelj vlastitog finansiranja bude veći od 0,50%, odnosno da se preduzeće finansira više od 50% iz vlastitih sredstava, međutim u savremenim uslovima poslovanja odstupa se od definisanog odnosa i sve veći naglasak se pridaje rezultatima koji se postižu ukupnim kapitalom tj. trajnoj snazi prihoda. U tom kontekstu toleriše se veća zaduženost preduzeća i pomijera se odnos vlastitog i tuđeg kapitala prema omjeru 30:70.

13.5.6. Rentabilnost investiranog kapitala

	2018.	2019.	2020.
Investirani kapital po imovini	13.097.623	13.737.269	12.386.128
Stalna imovina	9.971.155	10.786.015	9.797.683
Nematerijalna ulaganja	1.215.457	955.459	805.460
Neto poslovni obrtni kapital	8.906.338	7.824.644	10.752.832
Kratkoročna posl. imovina	14.627.970	12.437.851	16.120.377
Zalihe	2.123.211	2.196.579	2.273.454
Potraživanja od kupaca	9.001.757	9.059.275	10.910.480
Ostala potraživanja	470.965	571.152	664.820
Gotovina	3.032.037	569.967	2.222.569
AVR	0	40.878	49.054
Poslovne obaveze	(5.721.632)	(4.613.207)	(5.367.545)
Obaveze prema dobavljačima	(5.721.626)	(4.613.200)	(4.698.610)
Ostale poslovne obaveze	(6)	(7)	(668.935)
Investirani kapital po obavezama	22.003.961	21.561.913	23.138.960
Ukupan kapital	5.260.989	6.161.563	7.341.877
Dugoročne obaveze	5.975.353	7.356.233	6.857.497
Kratkoročne finansijske obaveze	10.767.619	8.044.117	8.939.586
Dugoročni finansijski plasmani	(0)	(0)	(0)
Kratkoročni finansijski plasmani	(0)	(0)	(0)
Rentabilnost investiranog kapitala			
Neto dobit	1.111.536	900.574	1.180.314
Investirani kapital	22.003.961	21.561.913	23.138.960
Rent. investiranog kapitala (ROIC)	5,05%	4,17%	5,10%

13.6. Grafikoni

14. Zaključak

U poslovnoj 2020. godini JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH je, uprkos pandemiji virusa SARS – CoV – 2, nastavilo stabilno poslovanje, ostvarilo pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 1.180.314 KM, ukupne prihode u iznosu od 45.500.526 KM i ukupne rashode od 44.320.212 KM.

Ostvareni rezultati posljedica su racionalizacije svih troškova, kvalitetnog upravljanja obrtnim kapitalom i novčanim sredstvima, te razumijevanje osnivača za potrebama ulaganja u komunalnu infrastrukturu, što je osnov za pružanje kvalitetnih usluga kupcima komunalnih usluga.

Najznačajnije aktivnosti u 2020. godini su:

- ✓ Skupština Brčko distrikta BiH dala saglasnost na Odluku Upravnog odbora o povećanju osnovnog kapitala preduzeća (osnovni kapital Preduzeća iznosi 5.977.268,16 KM, od čega je 2.000,00 KM uplaćeno u novcu kao osnivački kapital, a u stvarima (nekretnine i pokretne stvari) iskazano u novčanoj vrijednosti 5.975.268,16 KM)
- ✓ Preduzeće sklopilo dvogodišnji ugovor sa MH Elektroprivreda RS a.d. Trebinje o isporuci električne energije za period 2021. – 2022. godina
- ✓ Započele aktivnosti na izradi nove sistematizacije i organizacije radnih mjesta
- ✓ Ostvarena naplata potraživanja za sve komunalne usluge u iznosu od 96,82%
- ✓ Pružanje komunalnih usluga realizovano na zadovoljavajućem nivou, nije bilo dužih prekida u realizaciji
- ✓ Pokrenute nabavke materijala za realizaciju pet projekata iz oblasti elektrodistribucije, za koje je grantove izdvojila Vlada Distrikta
- ✓ Realizovano tekuće i investiciono održavanje elektrodistributivne mreže (100 km dalekovoda 35 kV i 410 km dalekovoda 10 kV)
- ✓ Kupcima električne energije isporučeno 243.687.808 kWh što je za 0,4% više nego u 2019. godini
- ✓ Priključeno 207 novih kupaca na elektrodistributivnu mrežu i 282 na vodovodnu mrežu
- ✓ Izvršen remont 8 ČTS 35/10 kV
- ✓ Izgrađene dvije nove i jedna zamjenska TS 10/04 kV
- ✓ Izvršen iskop kablovskog voda kroz korito rijeke Brke i izvršeno polaganje 35 kV voda
- ✓ U distribuciji električne energije u 2020. godini ostvareni su prosječni gubici od 10,65 % (gubici se smanjuju svake godine, poređenja radi 2008. godine bili su 19,87%)
- ✓ Redovno vršena zamjena oštećenih rasvjetnih tijela, te postavljena dekorativna rasvjeta za vrijeme novogodišnjih praznika
- ✓ U Fabrici vode proizvedeno 3.476.724 m³ vode
- ✓ Redovno održavano 214 km gradske vodovodne mreže kao i lokalni vodovodi, te 170 km kanalizacione mreže
- ✓ Izvršena sanacija VT Vatrogasno i čvorišta Ćumurovića kod VT Vrankićka
- ✓ Započelo ažuriranje Studije izvodljivosti za projekte komunalne infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja i otpadnih voda, radi planirane izgradnje novog transportnog cjevovoda u gradskoj zoni
- ✓ Prikupljeno 28.415 tona raznog otpada
- ✓ Očišćeno 13.268.000 m² javnih saobraćajnih površina
- ✓ Oprano 31.600 m² javnih površina
- ✓ Pokošeno 2.630.676 m² travnjaka
- ✓ Realizovano održavanje prohodnosti puteva u zimskom periodu 2020/2021 u zoni grada
- ✓ Izgrađen i stavljen u funkciju novi objekat namjenski uređen za zaposlene iz Službe za javnu higijenu

- ✓ RJ Čistoća ostvarila negativan finansijski rezultat u iznosu od (259.914 KM) iz razloga što su postojeće cijene nerealne, nisu mijenjena od osnivanja preduzeća, najniže su u okruženju i ne obezbjeđuju ekonomično poslovanje RJ Čistoća
- ✓ Nabavljeno pet polovnih autosmećara i jedan polovan buldožer
- ✓ Nabavljeno 80 novih kontejnera V=5-7m²
- ✓ Realizovan angažman na dezinfekciji javnih površina (saobraćajnica, ulica, pijaca, platoa oko zdravstvenih objekata) u skladu sa nalogima Štaba za zaštitu i spasavanje Brčko distrikta BiH u okviru aktivnosti na sprečavanju širenja bolesti COVID-19.